

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε την 26 Απριλίου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρήστος Σώκος Πρόεδρος, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Εισηγητής και Άννα Χριστοδουλάκου, σε αναπλήρωση της Αγγελικής Πουλοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 28-3-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 657/29-3-2021 του οικονομικού φορέα «...», νομίμως εκπροσωπούμενου (εφεξής «πρώτη προσφυγή»).

Την από 30-3-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 684/31-3-2021 του οικονομικού φορέα «...», νομίμως εκπροσωπούμενου (εφεξής «δεύτερη προσφυγή»).

Την από 30-3-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 685/31-3-2021 του οικονομικού φορέα «...», νομίμως εκπροσωπούμενου (εφεξής «τρίτη προσφυγή»).

Την από 30-3-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 686/31-3-2021 του οικονομικού φορέα «...», νομίμως εκπροσωπούμενου (εφεξής «τέταρτη προσφυγή»).

Κατά του αναθέτοντος φορέα «...(...)», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Και του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την ως άνω προδικαστική προσφυγή, οι προσφεύγοντες ζητούν την ακύρωση της με αρ. ...ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΔΟΧΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ, εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ και άνευ προαιρέσεων αξίας 1.600.000.000,00 ευρώ και 2.400.000.000,00 μετά προαιρέσεων, η οποία απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 2-3-2021 και δημοσιεύθηκε σε αυτήν την 5-3-2021, διενεργείται δε μέσω πλατφόρμας COSMOONE, όπου δημοσιεύθηκε την 8-3-2021, ενώ δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του αναθέτοντος την 9-3-2021.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση των προσφυγών καταβλήθηκαν τα κατωτέρα παράβολα, όλα ποσού 15.000,00 ευρώ έκαστο, κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 και κατά σειρά αρίθμησης ανωτέρω των προσφυγών με αρ. ..., ..., ... και ..., αντιστοίχως.

2. Επειδή, στο πλαίσιο εμπίπτουσας, λόγω αξίας, άνω των ενωσιακών ορίων και χρόνου αποστολής προς δημοσίευση, στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ, διαδικασίας, εμπροθέσμως, κατ' άρ. 23 παρ. 5 της διακήρυξης και κατ' άρ. 20 παρ. 1 του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΚΕΠΥ) ..., ως και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούνται οι ως άνω από 28-3-2021, 30-3-2021, 30-3-2021 και 30-3-2021 αντιστοίχως πρώτη έως τέταρτη προσφυγή, εκ των δραστηριοποιούμενων στο οικείο αντικείμενο, εχόντων δικαίωμα συμμετοχής και ενδιαφερομένων προς υποβολή προσφοράς, προσφευγόντων, έκαστος εκ των οποίων βάλλει κατά όρων της από 5-3-2021 δημοσιευθείσας διαδικασίας και των από 8-3-2021 δημοσιευμένων σε πλήρες κείμενο και κατά το αναλυτικό περιεχόμενό τους, εγγράφων αυτής, καθ' ο μέρος κατά περίπτωση αποκλείουν ή καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή τη σύνταξη και υποβολή

λυσιτελούς, βιώσιμης, μη ζημιογόνου και ρεαλιστικής προσφοράς. Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς του αναθέτοντος, ουδόλως είναι άνευ ετέρου και συλλήβδην απαράδεκτοι ισχυρισμοί στρεφόμενοι κατά όρων εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου, ιδίως όταν αυτοί εκ του περιεχομένου τους και των εξ αυτών συνεπαγόμενων αοριστιών, υποτιμολογήσεων, κινδύνων, δαπανών, κόστους, επισφαλειών και ζημίας, επηρεάζουν ήδη κατά το νυν χρόνο και όσον αφορά αυτή καθαυτή την υποβολή προσφοράς, την ίδια τη σύνταξη και προετοιμασία της, καθιστώντας αόριστο και ασαφές το πλαίσιο υποχρεώσεων και αποζημίωσης του αναδόχου, παρεμποδίζοντας και καθιστώντας ουσιωδώς δυσχερή την κοστολόγηση της προσφοράς κατά λυσιτελή και ρεαλιστικό τρόπο, σε σχέση με το αντικείμενο των υποχρεώσεων αναδόχου ή διακινδυνεύουν το ζημιογόνο αυτής, αναγκάζοντας τον προσφέροντα είτε να υποβάλει προσφορά ενδεχομένως κατώτερη του αληθούς κόστους είτε να υποβάλει αυξημένη οικονομική προσφορά, κατά τρόπο που απομειώνει την ανταγωνιστικότητα και λυσιτέλεια της, ακριβώς προκειμένου να ανταποκριθεί και να καλύψει εκ των προτέρων επισφάλειες και ζημιογόνα ενδεχόμενα, που προκαλούνται από αόριστους, ασαφείς ή παράνομους όρους ή από υποκοστολόγηση δαπανών εκτέλεσης σε σχέση με το εύλογο και αληθώς αναμενόμενο κόστος αυτών. Περαιτέρω, το ειδικότερο έννομο συμφέρον εκάστου προσφεύγοντος επί κάθε επιμέρους ισχυρισμού του, θα κριθεί στο πλαίσιο της κατωτέρω ειδικότερης εξέτασης του περιεχομένου των επιμέρους ισχυρισμών, σε συσχέτιση με το περιεχόμενο των προσβαλλόμενων όρων. Ομοίως εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκείται η από 9-4-2021 παρέμβαση, στρεφόμενη ειδικώς κατά της δεύτερης και τρίτης προσφυγής, που κοινοποιήθηκαν την 30-3-2021 και δη, ειδικά, όσον αφορά τον υπό Ι και ΙΙ.Δ αντίστοιχα, λόγο της δεύτερης και της τρίτης ως άνω προσφυγής, περί κριτηρίων επιλογής, αφού ο παρεμβαίνων όπως επικαλείται, προτίθεται να μετάσχει και πληροί τα νυν κριτήρια ως τέθηκαν, ευνοούμενος από αυτά και άρα και τη διατήρησή τους. Ο δε αναθέτων υποβάλλει τις από 8/4, 9/4, 9/4 και 9/4/2021 Απόψεις του κατά αντιστοίχως της πρώτης έως τέταρτης προσφυγής, οι δε πρώτος έως τέταρτος προσφεύγων υποβάλλουν τα από αντιστοίχως, 19/4, 21/4, 16/4 και 20/4/2021

υπομνήματά τους. Επομένως, οι προσφυγές και η παρέμβαση πρέπει να γίνουν τυπικά δεκτές και να εξετασθούν περαιτέρω κατ' ουσία.

3. Επειδή, όσον αφορά τον υπό II λόγο της δεύτερης προσφυγής, τον υπό II.A λόγο της τρίτης προσφυγής και τον υπό 1 λόγο της τέταρτης προσφυγής, περί των άρ. 1.B.1. & 4.2.3 Διακήρυξης και άρ. 4 παρ.3, 6 παρ. 2, 9 παρ. 2, 28 παρ. 7.1.1. & 60 παρ. 3 του Σχέδιου Συμφωνητικού Σύμβασης, προκύπτει ότι κατά τον όρο 4.3 του συμφωνητικού ορίζεται ότι «Εκτός από τα προβλεπόμενα στα Άρθρα 8 και ιδίως 9 του παρόντος, σχετικά με τις αυξομειώσεις του Συμβατικού Τιμήματος (που αφορούν στο σύνολο των εργασιών της Σύμβασης), ο ... δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση έναντι του Αναδόχου ως προς τον αριθμό, το είδος ή την έκταση των εντολών έργου (εργασιών), που του επιδίδονται για εκτέλεση ούτε ο Ανάδοχος μπορεί να επικαλεστεί τον αριθμό, το είδος ή την έκταση των εντολών έργου που του επιδίδονται για εκτέλεση για να αρνηθεί την εκπλήρωση οποιασδήποτε υποχρέωσής του από τη Σύμβαση ή τον περιορισμό της έκτασής της, ή για να αποκρούσει την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος χορηγείται από το νόμο και τη Σύμβαση στον», ενώ και το άρ. 4.2.3 της διακήρυξης αναφέρει ότι λόγω της φύσης των εργασιών ως μικρής έκτασης και επειδή είναι άγνωστες κατά θέση και μέγεθος και προκύπτουν κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης δεν είναι δυνατοί οι επιμέρους ακριβείς προϋπολογισμοί τους. Επομένως ναι μεν στη σύμβαση αναφέρεται το προϋπολογιζόμενο ανά μήνα ύψος εργασιών, όμως τούτο δεν είναι καθόλου δεσμευτικό και ιδίως δεν προκύπτει ότι τίθεται ανώτατο όριο στις σχετικές εργασίες και τις αξίες τους, κατά τυχόν τρόπο, ώστε να μην μπορούν να παραγγελθούν έργα που τυχόν υπερβαίνουν το ανώτατο ανά μήνα ή σε άλλο επίπεδο ποσό αξίας ή κόστους, με συνεπαγόμενο κίνδυνο ζημιογόνου συμβάσεως για τον ανάδοχο. Αντιστρόφως, δεν υφίσταται καμία εγγύηση βέβαια για τυχόν ελάχιστες παραγγελίες, πλην όμως, δεν προβλέπεται ούτε κάποιο κονδύλι για την εκ του αναδόχου διατήρηση σε ετοιμότητα προσωπικού, στελεχών, ομάδων έργου, κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, μηχανημάτων, μέσων και πόρων τεχνικών και χρηματοοικονομικών σε διαρκές επίπεδο. Επιπλέον κατ' άρθρο 6 παρ. 2

συμφωνητικού και το άρθρο 1.Β της διακήρυξης ορίζεται ότι «Ο ..., δικαιούται, με μονομερή απόφασή του, να ασκήσει τα παρακάτω δικαιώματα προαίρεσης, όπως προβλέπεται και στη Διακήρυξη. 29. Δικαίωμα Προαίρεσης κατά χρόνο (δικαίωμα παράτασης): Η «Διάρκεια ισχύος της Σύμβασης» όπως αυτή αναφέρεται στο Άρθρο 7 (Διάρκεια ισχύος Σύμβασης - Συνολική προθεσμία Έργου) του παρόντος δύναται να παραταθεί από τον ... κατόπιν έγκαιρης έγγραφης ενημέρωσης του Αναδόχου και για χρονικό διάστημα, κατ' ανώτατο όριο ενάμιση (1,5) έτους, όπως αυτό προκύπτει και προσδιορίζεται με βάση το συμβατικό τίμημα σε συνδυασμό με την εξέλιξη της εργολαβίας. 30. Δικαίωμα προαίρεσης σε σχέση με τις Εργασίες της Σύμβασης (δικαίωμα προαίρεσης εν στενή έννοια): Προβλέπεται μονομερές δικαίωμα του ... για επαύξηση του υλικού αντικειμένου, με όμοιες ή σχετικές, αλλά πάντως προκαθορισμένες κατά τα ανωτέρω υπό άρθρο 4 εργασίες, της σύμβασης, έως 50% της δαπάνης του κυρίως αντικειμένου της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία του Άρθρου 9 (Αυξομειώσεις Συμβατικού Τιμήματος) του παρόντος. Επισημαίνεται ότι η άσκηση του ως άνω δικαιώματος προαίρεσης λαμβάνει χώρα εντός της συμβατικής διάρκειας. Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του παραπάνω δικαιώματος προαίρεσης λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση της αξίας της Σύμβασης», κατ' άρθρο 9 παρ. 2 συμφωνητικού ορίζεται ότι «2. Ο ..., δικαιούται να μειώσει το αντικείμενο της Σύμβασης μέχρι και κατά 30% του Συμβατικού Τιμήματος του Έργου χωρίς ο Ανάδοχος να δικαιούται οποιαδήποτε αποζημίωση.» και κατ' άρθρο 28 παρ. 7.1.1 συμφωνητικού «7.1.1Επίσης ο ... μπορεί να επιδίδει και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποδέχεται και να αναλαμβάνει την εκτέλεση εργασιών προσυπολογιζόμενης αξίας εργολαβικών καθ' υπέρβαση της, κατά τα παραπάνω, υποχρεωτικής μηνιαίας επίδοσης έργων μέχρι ποσοστού 25%.». Επομένως, ο αναθέτων δύναται να ανακατανείμει την ίδια συμβατική αξία εντός χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου έως και κατά 18 μήνες από το αρχικό, συγχρόνως δε, να μειώσει το οικείο τίμημα κατά 30% ή και να αυξήσει τη μηνιαία επίδοση έργων κατά 25% ή να επαυξήσει το όλο αντικείμενο κατά 50% και όλα τα ανωτέρω σε οιοδήποτε συνδυασμό. Και ναι μεν τα ανωτέρω δεν προκύπτει ότι υπερβαίνουν τα εκ του

νόμου όρια αυξομειώσεων συμβατικής αξίας και ενώ ο αναθέτων νομίμως θεσπίζει υπέρ του δικαίωμα παράτασης της σύμβασης, πλην όμως, σε κάθε περίπτωση η ως άνω διαρκής δυνατότητα στο πλαίσιο μιας διαρκούς και μακροχρόνιας σύμβασης, αυξομείωσης των τιμημάτων και των προς εκτέλεση εργασιών, προδήλως ενέχει ένα σημαντικό κόστος ετοιμότητας για τον ανάδοχο, όπως βάσιμα ισχυρίζονται ο δεύτερος και τρίτος προσφεύγων, ο οποίος θα πρέπει να είναι έτοιμος για την εκτέλεση ενός ιδιαίτερα αυξομειούμενου εύρους εργασιών και δυνάμενος να προσαρμοστεί σε απότομη αύξηση ή μείωση και δη, μείζονα του προς εκτέλεση αντικειμένου, χωρίς όμως να έχει ληφθεί οιαδήποτε μέριμνα αποζημίωσης τέτοιου κόστους ετοιμότητας. Επιπλέον και μεν, το άρ. 45 παρ. 10 της σύμβασης ορίζει ότι δύο μήνες πριν από κάθε τρίμηνο, ο αναθέτων ενημερώνει για τον όγκο των προγραμματιζόμενων έργων επομένου τριμήνου με ανάλυση για το κύριο είδος εργασιών, πλην όμως, τούτο μόνο του δεν συνιστά επαρκή δικαιολόγηση για τη μη πρόβλεψη καμίας αποζημίωσης ετοιμότητας και δη, έστω σε περιπτώσεις δριμείας μείωσης ή αύξησης προς επίδοση έργων, η οποία, ακόμη και αν τύχει γνωστοποίησης στον ανάδοχο, δεν αναιρεί, ότι αυτός δεν θα είναι ευχερές να απορροφήσει τους ανατεθέντες προηγουμένως στο έργο πόρους στο διάστημα αυτό και θα το ανακαταλείπει αποτελεσματικά σε άλλες συμβάσεις (όσον αφορά τη μείωση) ούτε τυχόν να επανεπιστρατεύσει τέτοιους πόρους ή και αυξημένους πάλι στο ίδιο έργο, μετά από προηγούμενη απόσυρσή τους (όσον αφορά την αύξηση), περίπτωση όπου τυχόν απότομα να χρειαστούν μείζονες επαναπρογραμματισμοί, προσήλψεις ή αγορές εξοπλισμού. Τα παραπάνω συνιστούν συνθήκες για τις οποίες το δίμηνο, αλλά ούτε το τρίμηνο όπως ο όρος τροποποιήθηκε με το Συμπλήρωμα 2 της διακήρυξης εν συνεχεία, δεν συνιστούν χρόνο, όλως επαρκή για να αποσβέσει το τυχόν εκ της οικείας προς τα άνω ή προς τα κάτω, ανακατανομής κόστος, με αποτέλεσμα να πάσχει η διακήρυξη, καθ' ο μέρος δεν προσδιορίζει καμία αποζημίωση του κόστους ετοιμότητας και αναδιάρθρωσης του αναδόχου προς αντιμετώπιση μεταβολών των αναγκών του αναθέτοντος και των επιδόσεων έργων. Συνεπώς, κατ' αποδοχή των ανωτέρω ισχυρισμών του υπό II λόγου του δεύτερου

προσφεύγοντος και του υπό II.Α λόγου της τρίτης προσφυγής, ως και του υπό 1 λόγου της τέταρτης προσφυγής, είναι ακυρωτέοι οι ανωτέρω όροι, σύμφωνα με όσα καθ' έκαστον αναφέρθηκαν ανωτέρω. Σε κάθε περίπτωση, απορριπτέοι τυγχάνουν οι επιμέρους ισχυρισμοί του τρίτου προσφεύγοντος και του τέταρτου προσφεύγοντος περί ασάφειας και αοριστίας του ίδιου του φυσικού αντικείμενου της διακήρυξης κατά το άρ. 4.2.3 αυτής και τους όρους 4.3.1 και 4.3.6 του ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ, ως και εξαιτίας ευρείας ευχέρειας του αναθέτοντος να αναπροσαρμόζει το συμβατικό αντικείμενο, λόγω του ότι δεν προσδιορίζεται ο αριθμός, το είδος και η έκταση των εργασιών που θα εκτελέσει ο ανάδοχος κατά τη διάρκεια της εκτελέσεως της οικείας συμβάσεως καθώς και ο τόπος και χρόνος που αυτές θα εκτελεσθούν και η ακριβής γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησης του αναδόχου, αλλά και διότι το αντικείμενο των εργασιών είναι ευμετάβλητο και τούτο, διότι ακριβώς λόγω της φύσης του υπό ανάθεση αντικείμενου που συνίσταται στην κάλυψη αορίστου εφεξής αριθμούς και είδους επιμέρους έργων και συντηρήσεων για τη διασφάλιση υποστήριξης του δικτύου του αναθέτοντος και δη, για ευρύ χρονικό διάστημα, είναι εγγενώς μη δεκτικό προσδιορισμού με ακρίβεια ως προς το φυσικό του αντικείμενο και δη, τα επιμέρους έργα στα οποία θα συνίσταται. Τούτο ενώ προσδιοριστικός χαρακτήρας του έργου είναι ακριβώς η επιδίωξη ενός συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού σκοπού, ενώ εν προκειμένω η διακήρυξη δεν κατατείνει στην εκτέλεση τέτοιων συγκεκριμένων έργων, αλλά ακριβώς στην ετοιμότητα και διαθεσιμότητα του αναδόχου να μπορεί να εκτελέσει τέτοια έργα, όταν αυτά ζητηθούν, χωρίς άλλωστε να προκύπτει πάντως ότι στο πλαίσιο της υπό ανάθεση σύμβασης, προορίζονται να εκτελεστούν κάποια ήδη συγκεκριμένα έργα και δη, σημαντικής έκτασης, τα οποία αποσιωπούνται, αλλά από το αντικείμενο της προκύπτει ότι κατά μείζονα λόγο αυτή αποσκοπεί σε αποκαταστάσεις βλαβών, αναγκαίες συντηρήσεις, προσαρμογές, βελτιώσεις και αντιμετώπιση προβλημάτων και αναγκών που θα ανακύπτουν και θα τυγχάνουν σχεδιασμού προς επίλυση, εντός του μακροχρόνιου διαστήματος εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης, με έμφαση σε ηλεκτροδοτήσεις, αισθητικές αναβαθμίσεις, ενισχύσεις δικτύου, διακοπές και επανασυνδέσεις,

αποκαταστάσεις κλοπών, επισκευές, κλαδέματα, αποψιλώσεις, αντικαταστάσεις μετρητών με έξυπνους μετρητές, υπογειοποιήσεις σε επιμέρους σημεία σε δασικές περιοχές και εν γένει αναβαθμίσεις προς προστασία του περιβάλλοντος και ενώ πάντως η εγκατάσταση των μετρητών έχει προσδιοριστεί κατά ποσότητα, όμως ούτως ή άλλως, η εγκατάσταση αυτών θα προσδιοριστεί κατά τους ρυθμούς της με βάση και τις λοιπές τυχόν εργασίες στο δίκτυο.. Το αληθές πρόβλημα όμως με τα ανωτέρω δεν συνίσταται στο απροσδιόριστο του φυσικού αντικείμενου, αλλά στο γεγονός πως εξαιτίας του, ο ανάδοχος θα οφείλει, όπως βάσιμα επί τούτου προβάλλει ο τρίτος προσφεύγων να διατηρεί σε ετοιμότητα πλήθος παραγωγικών, τεχνικών, υλικών, οικονομικών, οργανωσιακών και ανθρώπινων πόρων με αβέβαιο το αν, τότε και κατά ποιο τρόπο θα χρησιμοποιηθούν, χωρίς συγχρόνως ο αναθέτων να εγγυάται κάποια ελάχιστη αμοιβή και να αποζημιώνει, κατά τρόπο αναγόμενο στη διακριτική του ευχέρεια κατά τη σύνταξη του κανονιστικού περιεχομένου της διαδικασίας, την ετοιμότητα αυτή του αναδόχου, πολλώ δε μάλλον ενώ αυτή θα πρέπει να αποκρίνεται σε ένα αντικείμενο που ρητά υπόκειται και σε μείζονες αυξομειώσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σημαντικό άμεσο κόστος από τη διατήρηση αυτής της ετοιμότητας, έμμεσο κόστος από τις ανάγκες τυχόν αιφνίδιας αναδιάρθρωσης και κτήσης ή άμεσης επανακατανομής νέων ή παλαιών πόρων στις ανάγκες της σύμβασης και τυχόν εις βάρος άλλων αντικειμένων, αλλά και διαφυγόν κέρδος, ως και κόστος ευκαιρίας, από την καθήλωση σε τέτοια ετοιμότητα ενός πλαισίου πόρων που θα πρέπει να αποκρίνονται στο μέγιστο της δυναμικής ανάθεσης και όχι στο συχνά μικρότερο αυτής, αληθές μέγεθος αναθέσεων. Επομένως, οι προσφέροντες οφείλουν να υπολογίζουν το κόστος τους με βάση την ετοιμότητά τους για μέγιστη επίδοση έργων, πλην όμως τελούν σε αδυναμία σύνταξης προσφοράς, όχι γιατί δεν γνωρίζουν ποιο θα είναι το επίπεδο αναγκών με βάση το οποίο θα πρέπει να κοστολογήσουν την προσφορά τους, το οποίο είναι αυτό της ετοιμότητας για μέγιστη επίδοση, αλλά επειδή δεν θα αποζημιωθούν για το κόστος αυτό, εφόσον η ετοιμότητα δεν τραπεί σε πραγματική επίδοση (πράγμα που μετά βεβαιότητας θα συμβεί, αφού η μέγιστη επίδοση συνιστά το άνω όριο μιας διακυμαινόμενης καμπύλης

επιδόσεων), ενώ επίσης δεν γνωρίζουν ούτε πότε τυχόν θα χρειαστεί η μέγιστη αυτή ετοιμότητα, στην πραγματικότητα, καθώς δεν γνωρίζουν πότε θα ανατεθεί η μέγιστη επίδοση και εν γένει, πώς θα διακυμανθεί η επίδοση, με συνέπεια των ανωτέρω τη διακινδύνευση ζημιογόνου προσφοράς και εναλλακτικά, τον εξαναγκασμό σε μη βιώσιμη προσφορά και υψηλότερη του προσήκοντος, για την κάλυψη της υπολειπόμενης ενδεχόμενης ζημίας;. Όμως, η πρόβλεψη αμοιβής για τον χρόνο και το ποσοστό αδράνειας των επιδόσεων επί του μέγιστου ορίου, ήτοι για το μέρος εκείνο της ετοιμότητας που δεν θα χρησιμοποιηθεί, θα αποσοβούσε τον σχετικό κοστολογικό κίνδυνο που περιγράφεται ανωτέρω. Προς τούτο, το σύνολο των όρων της διακήρυξης και των συνημμένων τευχών της, καθ' ο μέρος δεν προσδιορίζουν αποζημίωση του αναδόχου λόγω μη χρήσης των πόρων που θα πρέπει να διατηρεί σε ετοιμότητα για την ανά περίπτωση αυξομείωση και εν τέλει κάλυψη των τυχόν μέγιστων πιθανών επιδόσεων έργων, στο πλαίσιο της όλως ευρείας ευχέρειας του αναθέτοντος να ανακτανέμει και να αυξομειώνει το σχετικό συμβατικό αντικείμενο και ενώ μετ' εννόμου συμφέροντος προβάλλονται τα ανωτέρω από τον δεύτερο, τρίτο και τέταρτο προσφεύγοντα, αφού οι ως άνω μη νόμιμοι όροι, όχι μόνο καθιστούν επισφαλή τη θέση τους ως τυχόν αναδόχων, αλλά περαιτέρω, δυσχεραίνουν, λόγω της αδικαιολόγητης χρείας συνυπολογισμού μη νομίμων ζημιογόνων ενδεχομένων, την εκ μέρους τους σύνταξη λυσιτελούς, βιώσιμης, ανταγωνιστικής και ρεαλιστικής οικονομικής προσφοράς και ούτως, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του αναθέτοντα, δεν αφορούν μόνο το στάδιο της εκτέλεσης, αλλά βλάπτουν και παρεμποδίζουν ουσιωδώς την ίδια τη σύνταξη, προετοιμασία και υποβολή προσφοράς, ως και την εν γένει συμμετοχή στη διαδικασία. Τονίζεται πάντως, ότι η οικεία αποζημίωση που θα έπρεπε να θεσπισθεί δεν χρειάζεται απαραίτητως να λάβει τη μορφή της ελάχιστης μηνιαίας επίδοσης έργων συγκεκριμένης αξίας, αλλά δύναται να επέλθει είτε δι' αυτής είτε δια οιοδήποτε άλλου κατά την κρίση του αναθέτοντος και τη διακριτική του ευχέρεια ως προς τη θέσπιση των όρων της διαδικασίας, μέτρου, όπως αποζημίωσης αδράνειας κεφαλαίων, κεφαλαιουχικών μέσων και προσωπικού, αποζημίωσης ετοιμότητας για τις περιπτώσεις περιόδων

μειωμένων επιδόσεων και ως συγκεκριμένου αθροιστικού μετά της αξίας αυτών ορίωου, λύση η οποία που θα άγει σε συνδυασμό με τις εντολές της κάθε περιόδου σε ελάχιστο εγγυημένο, σταθερό ή συναρτώμενο με κατά την κρίση του αναθέτοντος παραμέτρους, έσοδο του αναδόχου, ιδιαιτέρως έγκαιρη, και πάντως πολύ πριν από το ως άνω τρίμηνο, ειδοποίηση μελλοντικώς υπό ανάθεση εντολών, προσαύξηση αμοιβής σε περίπτωση άμεσης ή εντός συντόμου διαστήματος ειδοποίησης ή ιδιαίτερα υψηλής αύξησης των υπό ανάθεση εντολών, προσαύξηση αμοιβής σε περίπτωση απότομης μείωσης εντολών, με τυχόν συμψηφισμό, εν είδει επιστροφής προκαταβαλλόμενης αμοιβής, της επιπλέον της αντιστοιχούσας σε περίοδο μειωμένων εντολών, αμοιβής με την αντιστοιχούσα σε περίοδο αυξημένων επιδόσεων ή κάθε συνδυασμό των ανωτέρω ή οιασδήποτε άλλης επαρκούς εναλλακτικής κατά την κρίση και ευχέρεια θέσπισης του αναθέτοντος. Επιπλέον, όσον αφορά τον ισχυρισμό του δεύτερου προσφεύγοντος περί του άρ. 60 παρ. 3 του συμφωνητικού (που ορίζει ότι «Ο ..., κατά την κρίση του ,δικαιούται σε οποιοδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης, να την καταγγείλει ολικά ή μερικά, για οποιονδήποτε λόγο, με ειδική αιτιολογία, δίχως την διαδικασία της Ειδικής Πρόσκλησης ή της Αμφισβήτησής της Καταγγελίας με την προϋπόθεση ότι θα ειδοποιήσει εγγράφως τον Ανάδοχο, τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία που καθορίζεται στην ειδοποίηση, ως ημερομηνία καταγγελίας της. Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος αποξενούται από το Έργο αμέσως και αποβάλλεται από το εργοτάξιο εντός δεκαημέρου, ενώ γίνεται εκκαθάριση της Σύμβασης το συντομότερο δυνατό. Σε περίπτωση που η Σύμβαση λυθεί με Υπαιτιότητα του ... και έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του συμβατικού Τιμήματος, ο ... καταβάλει επιπλέον στον Ανάδοχο α) το αναπόσβεστο μέρος των εγκαταστάσεών του, καθώς και β) αποζημίωση για τεκμαιρόμενο όφελος, που δε μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 5% του ποσού που απομένει από το συμβατικό Τίμημα, αφού αυτό μειωθεί κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και μετά αφαιρεθούν το αναπόσβεστο μέρος των εγκαταστάσεών του, η αξία των εργασιών και των Υλικών που έχουν τιμολογηθεί και τα Υπόλοιπα ποσά που

αναφέρονται στην παράγραφο 5.3 του παρόντος Άρθρου, για τα οποία αποζημιώνεται ο Ανάδοχος. Ο ... επιπρόσθετα υποχρεούται να επιστρέψει το εναπομένον υπόλοιπο των Εγγυήσεων Καλής Εκτέλεσης και να καταβάλει στον Ανάδοχο κάθε ποσό που οφείλεται σε αυτόν, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης, για όλες τις εργασίες που εκτελέστηκαν από αυτόν»), πέραν ότι οι ως άνω προβλέψεις απηχούν αντίστοιχες προβλέψεις του μη ευθέως εφαρμοζόμενου, κατ' άρ. 9 παρ. 4 και άρ. 10 Ν. 4643/2019, άρ. 163 Ν. 4412/2016, με εξαίρεση το ποσοστό ανώτατου ορίου εκτέλεσης για την εφαρμογή των ως άνω ρητρών ελάχιστης αποζημίωσης (70% εν προκειμένω αντί 75% του άρ. 163 Ν. 4412/2016), διαφοροποίηση που λειτουργεί ευνοϊκά υπέρ του αναδόχου, αφού το παραπάνω σύστημα μειωμένης αποζημίωσης καλύπτει μικρότερο πεδίο από τα εκ του νόμου προβλεπόμενα, σε κάθε περίπτωση δεν προκύπτει η συσχέτιση των ανωτέρω με την κατοχύρωση ελάχιστης επίδοσης έργων, όσο η διάρκεια εκτελείται, αφού αυτή δεν δύναται να θεωρείται προληπτικό αποζημιωτικό και διασφαλιστικό αντίμετρο έναντι πρόωρης καταγγελίας (και ενώ η ως άνω διάταξη της διακήρυξης, ως και η αντίστοιχη του νόμου ορίζουν επαρκή αποζημίωση ακριβώς λόγω, όχι ζημιών εκ της εκτέλεσης, αλλά εκ της πρόωρης λύσης της σύμβασης και εξαιτίας των τυχόν επενδύσεων και δαπανών στις οποίες προέβη ο ανάδοχος ενόψει της αναμενόμενης ομαλής ολοκλήρωσης), αλλά αφορά το κόστος της διάρκειας αυτής καθαυτής εκτέλεσης του έργου, απορριπτομένων των περί του ως άνω όρου του συμφωνητικού, ισχυρισμών του δεύτερου προσφεύγοντα.

4. Επειδή, όσον αφορά τον υπό ΙΙΙ.Α λόγο της δεύτερης προσφυγής και τον υπό ΙΙ.Γ λόγο της τρίτης προσφυγής, όπως και τον υπό 15 λόγο της τέταρτης προσφυγής, περί υποτιμολόγησης στις αξίες υλικών του ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, ο δεύτερος προσφεύγων στοιχειοθετεί μετά από συγκεκριμένα ανά είδος συγκριτικά στοιχεία από περισσότερους προμηθευτές, επί των 3000-3413 συγκεκριμένων υλικών, μέση τιμή διαφοράς, ήτοι μικρότερης αξίας των τιμών τιμολογίου σε σχέση με τη χαμηλότερη τιμή εκ των συγκριτικών στοιχείων 16,25%, ενώ για 36 από τα είδη αυτά, προκύπτει χαμηλότερη τιμή κατά το ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 20% σε σχέση με τα συγκριτικά

στοιχεία. Ομοίως, και ο τρίτος προσφεύγων προβάλλει και στοιχειοθετεί με συγκριτικά τιμολόγια και αυτός υποκοστολόγηση σε σειρά κωδικών του τιμολογίου, αποδεικνύοντας υποκοστολόγηση άνω του 20% σε 24 είδη και άνω του 50% σε 21 είδη, ενώ και ο τέταρτος προσφεύγων στοιχειοθετεί σε πλήθος κωδικών τιμολογίου υποτιμολογήσεις πάλι με βάση άλλα συγκριτικά στοιχεία της αγοράς. Αλυσιτελώς δε ο αναθέτων προβάλλει την προσαύξηση με Γενικά Έξοδα και Εργολαβικό Όφελος, αφού αυτά τα κονδύλια ουδόλως δύνανται να δικαιολογήσουν μια τυχόν υποκοστολόγηση στη δαπάνη τιμών τιμολογίου επί εργασιών και υλικών και αφορούν όλως διαφορετικούς προορισμούς και σκοπούς, κάλυψης δηλαδή, των γενικών διοικητικών και άλλων εξόδων εκτέλεσης του αναδόχου, ως και ευλόγου κέρδους αυτού. Επιπλέον, ο αναθέτων αορίστως αναφέρει ότι έλαβε υπόψη τιμολόγια υλικών από αναδόχους και συμβάσεις προμήθειας του ..., χωρίς να προσδιορίζει ποιοι είναι οι ανάδοχοι αυτοί και ποια τα υλικά των δικών του προμηθειών, περαιτέρω πάντως, αποδέχεται ότι όσα ο δεύτερος και ο τρίτος προσφεύγων επικαλούνται αντιστοιχούν σε κόστος 15% επί του συμβατικού τιμήματος και άρα, στη μεσοσταθμική απόκλιση όπως την προσδιορίζει η δεύτερη προσφυγή, ασχέτως ότι αβασίμως ισχυρίζεται το απαράδεκτο των στοιχείων του δεύτερου και τρίτου προσφεύγοντος λόγω μη υποβολής των σχετικών τιμολογίων, αφού πάντως ο δεύτερος προσφεύγων, σε αντίθεση με τον αναθέτοντα, επικαλείται κατ' ορισμένο τρόπο συγκεκριμένες τιμές από συγκεκριμένες και κατονομαζόμενες συγκριτικές πηγές προμήθειας και δη, για καθένα συγκεκριμένο προσδιοριζόμενο υλικό. Επιπλέον, αορίστως, ως και αβασίμως ο αναθέτων επικαλείται τη δυνατότητα χρήσης και επανατοποθέτησης υλικών από αποξηλώσεις, καθώς αφενός ουδόλως προκύπτει ότι θα αποζημιωθεί για αυτά ο ανάδοχος, ώστε να λάβει χώρα συμψηφισμός με τις υποκοστολογήσεις, αφετέρου, ουδόλως προσδιορίζονται ή εκτιμώνται οι αποξηλώσεις ανά υλικό σε συγκεκριμένο έστω πιθανολογούμενο ποσοστό ποσότητας ή αξίας, προκειμένου να κριθεί αν οι τυχόν μικρότερες των στοιχείων της αγοράς, τιμές του τιμολογίου ενσωματώνουν κάποιον συγκεκριμένο συντελεστή απομείωσης τιμής, λόγω επανάχρησης αποξηλωμένων υλικών, στο πλαίσιο κάποιας

συγκεκριμένης μεθοδολογίας εξαγωγής σχετικής εκτιμώμενης αξίας, όπως αναμένεται στο πλαίσιο της ωριμότητας της υπό ανάθεση σύμβασης. Επομένως, όπως στοιχειοθετούν ο δεύτερος προσφεύγων και ο τρίτος προσφεύγων, προκύπτει μείζων αοριστία στον τρόπο με τον οποίο ο αναθέτων υπολόγισε τις τιμές των υλικών τιμολογίου και δη, με σαφή μεσοσταθμική απόκλιση προς τα κάτω σε σχέση στοιχεία της αγοράς, με συναφή κίνδυνο για τη συγκρότηση, σύνταξη και υποβολή βάσιμων και ρεαλιστικών προσφορών από τους προσφέροντες, κατά παράβαση του άρ. 49 παρ. 1 περ. γ' Ν. 4412/2016, που θεσπίζει γενικό κανόνα διέποντα και το ΒΙΒΛΙΟ II, ως και άρθρων, βιώσιμων και μη ζημιολόγων οικονομικών προσφορών κατά το άρ. 281 παρ. 1 και το άρ. 313 Ν. 4412/2016. Εξάλλου, το εύρος της ως άνω υποκοστολόγησης είναι τέτοιο, όσον αφορά το μέσο ποσοστό, τον αριθμό των υλικών και τον αριθμό των υλικών με μείζονα προκύπτουσα υποκοστολόγηση, ώστε να μην δύναται να θεωρηθεί ευλόγως ότι οφείλεται σε αποκλίσεις και ιδιομορφίες των συγκριτικών στοιχείων ή των συγκεκριμένων συγκρίσιμων προμηθευτών ή σε μεμονωμένα υλικά χαμηλής χρήσης και συνολικού κόστους αυτών, ως και συνεισφοράς τους στο συνολικό κόστος των εργασιών της σύμβασης. Επομένως, οι τιμές ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ είναι εν όλω ακυρωτέες, χρήζουσες επανεξέτασης στο σύνολο τους από τον αναθέτοντα (δεδομένου ότι εντοπίζεται σε τόσο μείζον πλήθος αυτών μια καταρχήν υποκοστολόγηση, ώστε να μην είναι δεκτικές οι τιμές αυτές μεμονωμένης διόρθωσης και επανυπολογισμού, αφού άλλωστε, ενδεχομένως οι αποκλίσεις αυτές να οφείλονται σε πρόβλημα της εξαρχής μεθοδολογίας υπολογισμού του κόστους υλικών από τον αναθέτοντα και ούτως, με επίδραση ακόμη και στις τιμές υλικών που προκύπτουν ως υπερκοστολογημένες σε σχέση με τα συγκριτικά στοιχεία της αγοράς), με βάση σαφή και συγκεκριμένα συγκριτικά στοιχεία της αγοράς, ενώ αναγκαία και κατ' αποτέλεσμα τούτου ακυρωτέος τυγχάνει και ο συνταχθείς επί τη βάσει των τιμών αυτών, προϋπολογισμός της υπό ανάθεση σύμβασης, κατ' αποδοχή του λόγου III.A της δεύτερης προσφυγής και του ύπο II.Γ λόγου της τρίτης προσφυγής, ως και του υπό 15 λόγου της τέταρτης προσφυγής, ενώ μετ' εννόμου συμφέροντος προβάλλουν τα ανωτέρω ο δεύτερος και τρίτος, ως

και ο τέταρτος προσφεύγων, αφού οι ως άνω όροι, όχι μόνο καθιστούν επισφαλή τη θέση τους ως αναδόχων, αλλά περαιτέρω, δυσχεραίνουν ιδιαιτέρως και υπέρμετρα, την εκ μέρους τους σύνταξη λυσιτελούς, βιώσιμης, ανταγωνιστικής και ρεαλιστικής, ως και μη ζημιογόνου οικονομικής προσφοράς και ούτως, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του αναθέτοντα, δεν αφορούν μόνο το στάδιο της εκτέλεσης, αλλά βλάπτουν και παρεμποδίζουν ουσιωδώς την ίδια τη σύνταξη, προετοιμασία και υποβολή προσφοράς, ως και την εν γένει συμμετοχή στη διαδικασία. Περαιτέρω, κατά τον 17^ο λόγο της τέταρτης προσφυγής, ο τέταρτος προσφεύγων βάσιμα προβάλλει ότι αδικαιολόγητα δεν δίνονται για τις μεμονωμένες εργασίες αποκοπών-επαναφορών του ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2 του ΚΕΦ. Β ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ του ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, οι προσαυξήσεις του ΚΕΦ. 4 και του ΚΕΦ. 5 ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ του ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, λόγω μεμονωμένου και μικρού αντικειμένου ως και μικρού αντικειμένου νησιών, αφού μόνη η πρόβλεψη τέτοιων προσαυξήσεων σε άλλες δαπάνες αποδεικνύει τον κίνδυνο ζημίας αν δεν παρασχεθούν και ενώ δεν προκύπτει κάποιος λόγος εξαίρεσης από αυτές των ανωτέρω εργασιών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των οικείων προσαυξήσεων. Προς τούτο απορριπτέοι τυγχάνουν οι ισχυρισμοί του αναθέτοντος, ότι συνήθως απονέμονται στον ανάδοχο τέτοιες εργασίες μόνο σε ομάδες και σε συνδυασμό με άλλα έργα, αφού αυτό δεν εξηγεί για ποιο λόγο, εφόσον δεν αποδοθούν σε τέτοιες ομάδες ή συνδυασμό, αλλά μεμονωμένα, να μην παρασχεθεί η σχετική προσαύξηση, ακριβώς για μεμονωμένα έργα. Άρα, ακυρωτέοι τυγχάνουν οι περί του αντιθέτου όροι του τιμολογίου, επιπλέον των κατά τη νυν σκέψη, λοιπών σχετικών πλημμελειών, κατ' αποδοχή του 17^{ου} λόγου της τέταρτης προσφυγής. Απορριπτέος είναι ο 24^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής περί αδικαιολόγητου κατά το ΥΠΟΚΕΦ 4 ΚΕΦ. Γ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ του ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, μη περιορισμού της προσαύξησης μεμονωμένης εντολής και μικρού αντικειμένου εντολής, μόνο σε περιπτώσεις ομοειδών εργασιών, αφού πάντα θα υπάρχουν περιπτώσεις, όπου κάποιος συνδυασμός εργασιών και μετακινήσεων θα είναι ενδεχομένως ζημιογόνος, πράγμα που πρέπει να ληφθεί υπόψη από τους μετέχοντες κατά την κατάρτιση της προσφοράς τους, ενώ ο

αναθέτων όρισε ευλόγως σύστημα προσαυξήσεων για τη μείωση τέτοιων κινδύνων σε περιπτώσεις ακριβώς μικρών ή μεμονωμένων εργασιών με ευνοϊκές ρυθμίσεις για εργασίες στα νησιά, όπου το οικείο κόστος μεταβάσεων είναι εισέτι μεγαλύτερο και δη, ενώ εξάλλου, ειδικώς η προσαύξηση του μεμονωμένου δεν αφορά την έλλειψη άλλων ομοειδών εργασιών, αλλά την ανάγκη κάλυψης ειδικής μετάβασης και απασχόλησης, χωρίς συνεκτέλεση άλλων εργασιών στο ίδιο σημείο. Όσον αφορά τον 23^ο λόγο της τέταρτης προσφυγής, ο τέταρτος προσφεύγων, λαμβάνοντας υπόψη στοιχειοθετημένο υπολογισμό εργατικού κόστους και κόστους αυτοκινήτου, στοιχειοθετεί 6,72 ευρώ ως κόστος για την επιθέωση στύλων που υπερβαίνει σχεδόν κατά 100% το ΑΤ 2961 3,37 ευρώ χωρίς υλικά για την ίδια εργασία και κατά άνω του 550% τα κόστη 0,99 ευρώ χωρίς υλικά των ΑΤ 2959 και 2963, αποδεικνύοντας ούτως, χωρίς να προβάλλει τίποτα ο αναθέτων περί του αντιθέτου την υποκοστολόγηση των συγκεκριμένων εργασιών, ακυρουμένων των ως άνω κοστολογήσεων των παραπάνω ΑΤ. Απορριπτέοι τυγχάνουν οι ισχυρισμοί του περί του ΑΤ 2934, ήτοι εργασιών επάλειψης μονωτήρα, αφού ναι μεν περιγράφει τις αναγκαίες εργασίες, αλλά δεν τις κοστολογεί και άρα, οι ισχυρισμοί του είναι αόριστοι, ενώ ομοίως αόριστοι είναι και οι ισχυρισμοί του περί περιορισμού σε 300 ευρώ της αποζημίωσης, λόγω εκ του ... απόφασης αναβολής διακοπής ηλεκτροδότησης κατ' άρ. 31 ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, αφού δεν κοστολογεί το οικείο κόστος εργατικών και μέσων, που συνεπάγεται η ατελέσφορη εν τέλει κινητοποίηση για διακοπή που θα αναβληθεί.

5. Επειδή, όσον αφορά τον υπό ΙΙ.Β λόγο της δεύτερης προσφυγής, προκύπτει ότι στο ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ, ΚΕΦ. Β, ΥΠΟΚΕΦ. 7 του τιμολογίου και δη, όσον αφορά το υποκεφ. Β7 και τις παρατηρήσεις του, προκύπτει ότι σχετικά με τα κόστη διάθεσης προσωπικού, ορίζεται ότι «Στις τιμές μονάδας του παρόντος Υποκεφαλαίου δεν υπολογίζεται έκπτωση, ούτε άλλη προσαύξηση, παρά μόνον αναθεώρηση και το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του Αναδόχου που για την περίπτωση προσδιορίζεται σε 18%, επί του οποίου εφαρμόζεται η έκπτωση της Σύμβασης». Ο όρος αυτός, όπως και ο αναθέτων συνομολογεί, είναι προδήλως μη νόμιμος, αφού δεν λαμβάνει υπόψη τις

περιπτώσεις επαύξησης του εργατικού και ασφαλιστικού κόστους, σε περιπτώσεις υπερωριών, νυκτερινής εργασίας και εργασίες σε εξαιρέσιμες ημέρες και ενώ αφενός το κόστος αυτό συνιστά αναγκαία και δεσμευτική για τον αναθέτοντα και τους προσφέροντες, παράμετρο διαμόρφωσης του κόστους προσφοράς και συμβασιοποίησης, με συνέπεια η μη δυνατότητα εκ της διακήρυξης να τύχει προσαύξησης και ορθού υπολογισμού κατά τα νομίμως προβλεπόμενα, να εξαναγκάζει τον προσφέροντα σε εσφαλμένη, παράνομη και ζημιογόνα προσφορά. Αφετέρου, ουδόλως προκύπτει από τη διακήρυξη περιρροισμός της εργασίας μόνο στα νόμιμα ωράρια άνευ υπερωριών και στις μη εξαιρέσιμες ημέρες και ώρες. Πάντως, ήδη με το δημοσιευθέν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού από 27-4-2021, Συμπλήρωμα 2 διορθώθηκε η παραπάνω πλημμέλεια κατά τα εξής «Οι προαναφερόμενες τιμές διάθεσης προσωπικού αντιστοιχούν σε εργασία εργάσιμης ημέρας και εντός κανονικού ωραρίου. Σε περίπτωση εργασίας με νόμιμη επιβάρυνση του ωρομισθίου (π.χ. απασχόληση υπερωριακή, Κυριακή κ.λπ.) τότε επιμετρούνται επιπλέον ποσότητες μονάδων μέτρησης που να αντιστοιχούν στη νόμιμη επιβάρυνση του ωρομισθίου. Διευκρινίζεται ότι η διάθεση προσωπικού από τον Ανάδοχο εκτός εργάσιμης μέρας και κανονικού ωραρίου απαιτεί έγγραφη εντολή του Επιβλέποντα Μηχανικού του Έργου.» και άρα, ο υπό ΙΙΙ.Β λόγος της δεύτερης προσφυγής κατέστη επιγενομένως απαράδεκτος, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος.

6. Επειδή, όσον αφορά τον υπό ΙΙΙ.Γ λόγο της δεύτερης προσφυγής και τον λόγο 11 της τέταρτης προσφυγής, περί των συντελεστών προσαύξησης από Σ1 σε Σ2 στα υλικά προμήθειας εργολάβου και του ζητήματος ότι τα πλέον υλικά προμήθειας αναδόχου από προμηθευτές πρέπει να αποζημιωθούν με μεγαλύτερο τίμημα, λόγω μεγαλύτερης απόστασης των αποθηκών των προμηθευτών από τα εργοτάξια, σε σχέση με τις αποθήκες του αναθέτοντος, ο αναθέτων τον συνομολογεί με τις Απόψεις του και ήδη, στο Συμπλήρωμα Νο2 προέβλεψε μεταβολή 198 αριθμών τιμολογίου από Σ2 σε Σ1, διευκρίνιση-τροποποίηση που εφόσον τυχόν ο προσφεύγων τη θεωρεί μη νόμιμη, δύναται να την προσβάλει αυτοτελώς, πλην όμως δεν έπραξε τούτο. Συνεπώς, ο υπό

III.Γ λόγος της δεύτερης προσφυγής, όπως και ο υπό 11 λόγος της τέταρτης προσφυγής κατέστησαν επιγενομένως απαράδεκτοι, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος. Όσον αφορά τον υπό 26 λόγο της τέταρτης προσφυγής, ως προς τους συντελεστές του ΚΕΦ. Γ ΥΠΟΚΕΦ. 1 ..., ..., ... και ..., αφενός ο αναθέτων ήδη με το ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ 2 τροποποίησε τους σχετικούς συντελεστές ως εξής «Την τροποποίηση των συντελεστών προσαύξησης εκτάσεως περιοχής και δυσχερειών (Σ1) των Περιοχών ..., ... και ... με αύξησή τους κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες. Κατόπιν τούτου οι συντελεστές Σ1 θα διαμορφωθούν ως εξής: ... 27%, ...40%, ... 44%. Επίσης ο συντελεστής Σ3 της ... θα τροποποιηθεί σε 20%.», χωρίς ουδόλως ο τέταρτος προσφεύγων, πέραν από αναλογίες με άλλες αποζημιώσεις Σ1-Σ2 που πάντως δεν προκύπτουν ως μόνο στοιχειωδώς επαρκείς, να τεκμηριώνει ότι τα ποσοστά αυτά και δη, όπως τροποποιήθηκαν και ήδη, αυξήθηκαν, υπολείπονται του κόστους ή διακινδυνεύουν κάποια ζημία για αυτόν, απορριπτομένου του 26^{ου} λόγου της τέταρτης προσφυγής.

7. Επειδή, όσον αφορά τον υπό III.Δ λόγο της δεύτερης προσφυγής περί του κόστους διαχείρισης των τσιμεντένιων στύλων, ο προσφεύγων προβάλλει και δεν αντικρούει ο αναθέτων, αυξημένο πλέον κόστος αυτών, λόγω πρόβλεψης αυξημένης τοποθέτησής τους, όχι πλέον σε αστικές περιοχές, αλλά πλέον και στα δίκτυα της περιφέρειας, όπου το κόστος μεταφοράς είναι σαφώς μεγαλύτερο, λόγω κατά τεκμήριο κατά μέσο όρο ευλόγως μεγαλύτερης απόστασης μεταξύ αποθήκης και εργοταξίου. Όμως, όπως προβάλλει ο αναθέτων, το ζήτημα αυτό ελήφθη υπόψη από τον ίδιο και οδήγησε σε αύξηση κατά 15% στις τιμές τοποθέτησης τσιμεντένιων στύλων, χωρίς ο προσφεύγων να επικαλείται και να αποδεικνύει κατ' ορισμένο τρόπο, ανεπάρκεια της αύξησης αυτής και της νέας τιμής, για την απόκριση στη μέση αναμενόμενη προσαύξηση σχετικού κόστους, βλ. όμως τέταρτη προσφυγή, αμέσως κατωτέρω. Επομένως, ο υπό III.Δ λόγος της δεύτερης προσφυγής είναι απορριπτέος. Ομοίως απορριπτέος είναι και ο υπό 13 λόγος της τέταρτης προσφυγής περί μη αποζημίωσης ΑΕΚΚ για τσιμεντόστυλους, αφού ο τέταρτος προσφεύγων όλως αορίστως επικαλείται κόστη για εκσκαφές, χωρίς να στοιχειοθετείται ότι αυτά δεν καλύπτονται τα κόστη τοποθέτησης και

εκτοποθέτησης τσιμεντένιων, ως και ξύλινων στύλων, ως και για σπάσιμο στύλο από οπλισμένο σκυρόδεμα, από τις προβλεπόμενες στο ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ δαπάνες των σχετικών εργασιών. Αντίθετα, ο τέταρτος προσφεύγων στο πλαίσιο του 18^{ου} λόγου του, αναλύει και αποδεικνύει με μνεία κάθε επιμέρους πηγή κόστους, χωρίς να προβάλλει κάποιον ισχυρισμό αντίκρουσης ή αναθέτουσα, όσον αφορά τα επιμέρους στοιχεία κόστους που επικαλείται, ότι όσον αφορά τη ..., την ... τμήμα Β, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... και ..., υφίσταται σημαντική υποκοστολόγηση του κόστους μεταφοράς στύλων οπλισμένου σκυροδέματος, με συνέπεια την αδυναμία σύνταξης μη ζημιογόνου, ρεαλιστικής και λυσιτελούς προσφοράς, γενομένου δεκτού του 18^{ου} λόγου της τέταρτης προσφυγής και ακυρουμένων των οικείων τιμών τιμολογίου για τις παραπάνω περιοχές εκτέλεσης της σύμβασης.

8. Επειδή, όσον αφορά τον υπό ΙΙΙ.Ε λόγο της δεύτερης προσφυγής και τον υπό ΙΙ.Β λόγο της τρίτης προσφυγής, ως και τον υπό 14 λόγο της πρώτης προσφυγής, το άρθρο 37 του συμφωνητικού ορίζει υποχρεωτική προμήθεια από τον ανάδοχο από συγκεκριμένη λίστα προμηθευτών και συγκεκριμένα κατά τις παρ. 2.2 επόμενα του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι «2.2. Η προμήθεια κάθε υλικού του παρόντος Άρθρου θα γίνεται αποκλειστικά από τους προμηθευτές που περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο από τον ... "ΠΙΝΑΚΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ" (Παράρτημα VII του παρόντος) Ο προαναφερόμενος Πίνακας δύναται να ενημερώνεται συνεχώς και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης είτε με ένταξη νέων προμηθευτών, είτε με διαγραφή υπαρχόντων σύμφωνα με διαδικασία που θεσμοθετεί και εφαρμόζει ο Ο Ανάδοχος θα ενημερώνεται εγγράφως για τις τροποποιήσεις του Πίνακα με ευθύνη της ΔΔ. 2.3. Συμφωνείται ρητά ότι ο ... ουδαμού υπεισέρχεται στη σχέση του Αναδόχου και των Προμηθευτών του για οποιοδήποτε λόγο και ουδεμία έχει ή διατηρεί από την παρούσα Σύμβαση ή εξ άλλου λόγου και αιτίας υποχρέωση είτε προς τον Ανάδοχο είτε προς οποιονδήποτε Προμηθευτή του, εξαιτίας όρου σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ Αναδόχου και Προμηθευτή για προμήθεια υλικών, εξ αυτών που περιλαμβάνει το παρόν Άρθρο, ιδιαίτερα δε εξαιτίας αθέτησης οικονομικών

υποχρεώσεων του Αναδόχου προς Προμηθευτή του. 2.4. Συμφωνείται επίσης ρητά ότι οι τιμές μονάδος αγοράς, ο τρόπος πληρωμής του Προμηθευτή από τον Ανάδοχο και γενικά όλες οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια των υλικών αυτών, είναι αποκλειστικά υπόθεση του Αναδόχου και δεν σχετίζονται με κανέναν τρόπο με τις τιμές ανά υλικό που περιλαμβάνονται στο ΕΚΤΟ ΜΕΡΟΣ του Τιμολογίου και με την εν γένει αποζημίωσή του από τον ..., όπως αυτή προσδιορίζεται στο Τιμολόγιο σε συνδυασμό με την παράγραφο 5 του παρόντος Άρθρου.». Περαιτέρω, όπως δεν αντικρούει ο αναθέτων υπάρχει πληθώρα συγκεκριμένων υλικών για τα οποία υπάρχει μόνο ένας ή δύο ή και κανένας προμηθευτής, ενώ άλλοι περιλαμβανόμενοι στη λίστα προμηθευτές είναι ήδη ανενεργοί. Με τον τρόπο αυτόν, πρώτον, υπάρχει καταρχήν δυσχέρεια εύρεσης των απαιτούμενων υλικών, δεύτερον και κυριότερο, ο ανάδοχος υποχρεούμενος να προμηθευθεί από έναν ή δύο συγκεκριμένους προμηθευτές, υποχρεούται σε μονοπωλιακές ή δυοπωλικές συνθήκες, με κάθε αυτονόητο κίνδυνο και δυσχέραση της θέσης του, λόγω της αναμενόμενης υποβάθμισης της διαπραγματευτικής του δυνατότητας, μείωσης της σχετικής του ισχύος με τον αναγκαστικό προμηθευτή και εν τέλει, απομείωσης εις βάρος του των όρων προμήθειας, αλλά και επιβάρυνσής του με μεγαλύτερο κόστος, ακριβώς λόγω της απουσίας ή μείωσης του ανταγωνισμού για τις προμήθειες του και δυνατότητάς του να αποταθεί στην ευρεία αγορά. Εξάλλου, ο ανάδοχος ούτως δεν έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τυχόν ίδια αποθέματα ή δική του παραγωγή ή δικούς του, συνδεδεμένους με μακροχρόνια μαζί του και επωφελή για τον ανάδοχο συμφωνία, πάγιους προμηθευτές ή να εντοπίσει και να επιτύχει νέες συμφωνίες επωφελείς από πλευράς κόστους, όρων προμήθειας και ποιότητας και δη, ακόμη και για όλως ποιοτικά, κατάλληλα και αντίστοιχα ή και καλύτερα αυτών των εγκεκριμένων προμηθευτών, υλικά. Ο δε αναθέτων με το Συμπλήρωμα 2 τροποποίησε τα ανωτέρω ως εξής «2.2. Η προμήθεια κάθε υλικού του παρόντος Άρθρου θα γίνεται αποκλειστικά από τους προμηθευτές που περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο από τον ... "ΠΙΝΑΚΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ" (Παράρτημα VII του παρόντος) Ο προαναφερόμενος Πίνακας δύναται να ενημερώνεται συνεχώς και

καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης είτε με ένταξη νέων προμηθευτών, είτε με διαγραφή υπαρχόντων σύμφωνα με την επισυναπτόμενη στο Παράρτημα VII διαδικασία που εφαρμόζει ο ... και η οποία καθορίζεται και λειτουργεί με αποφάσεις του Διευθυντή της ΔΔ. Ο Ανάδοχος θα ενημερώνεται εγγράφως για τις τροποποιήσεις του Πίνακα με ευθύνη της ΔΔ. Διευκρινίζεται ότι στον προαναφερόμενο πίνακα και με τα κριτήρια της διαδικασίας του Παραρτήματος VII, μπορεί να συμπεριληφθεί και ο Ανάδοχος ή προμηθευτές προτεινόμενοι από τον Ανάδοχο, για υλικά που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις και προδιαγραφές που απαιτούνται για την ασφάλεια και ορθή λειτουργία του Δικτύου.». Άρα, πλέον προβλέπεται δυνατότητα και του ίδιου του αναδόχου ή προτεινόμενων εξ αυτού προμηθευτών να συμπεριληφθούν στον κατάλογο, με την έγκριση του αναθέτοντος σχετικά με την κάλυψη των απαιτούμενων προδιαγραφών και προϋποθέσεων για την ασφάλεια και ορθή λειτουργία του δικτύου, απαίτηση που δεν είναι δυσανάλογη, λαμβανομένου υπόψη του εύλογου ενδιαφέροντος του αναθέτοντος να προεγκρίνει τα προς χρήση υλικά, ως προς την καταλληλότητά τους και το γεγονός πως ούτως ή άλλως, ακόμη και αν ο ως άνω όρος ουδόλως εξαρχής υπήρχε, θα όφειλε να εγκαταστήσει και να χρησιμοποιήσει, ακόμη και εκ της ελεύθερης αγοράς ή δικής του παραγωγής, υλικά που πάντως είναι κατάλληλα και σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφάλειας και ορθής λειτουργίας του δικτύου.Τούτο ενώ το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ αναφέρει διαδικασία διαγραφής, αλλά και προδιαγραφές εγγραφής προμηθευτών, που ουδόλως προβάλλονται ως καταχρηστικές και εξάλλου, θα δύνατο, ακόμη και ελλείψει τέτοιου πίνακα, να ζητηθεί εξαρχής ο ανάδοχος, ασχέτως πώς και από ποιον θα προμηθευθεί τα υλικά του, να χρησιμοποιήσει υλικά των οποίων οι κατασκευαστές θα πληρούν συγκεκριμένες τεχνικές απαιτήσεις, καθώς τούτο συνιστά μια νόμιμη κατ' άρ. 54 Ν. 4412/2016 προδιαγραφή (περί προσόντων του κατασκευαστή) ούτε προκύπτει ότι οι τεθείσες για τους προμηθευτές προδιαγραφές είναι μη εύλογες ή δυσανάλογες ούτε πάντως τυγχάνει τούτο στοιχειοθετημένης επίκλησης. Επιπλέον, ούτως ή άλλως το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII, όπως από 27-4-2021 ισχύει, αναφέρει ότι «Για όσους κωδικούς υλικών δε γίνεται αναφορά, η προμήθειά

τους θα γίνεται από το γενικό εμπόριο.» και άρα, δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού του αναδόχου από συγκεκριμένα υλικά, λόγω έλλειψης προμηθευτών για αυτά εντός του ΠΙΝΑΚΑ και αυτό πλέον του ότι δύναται κατόπιν της διευκρίνισης ανωτέρω, να εντάξει κατά τους ίδιους όρους και όποιον ο ίδιος κρίνει, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Ούτως πλέον δεν υφίσταται κανένας περιορισμός εντοπισμού κατάλληλου προμηθευτή από την ευρεία αγορά ούτε στρέβλωση του ανταγωνισμού επί των προμηθειών του αναδόχου και αυτός καθ' όλη την εκτέλεση θα δύναται να προμηθευθεί κατάλληλα υλικά από κάθε κατάλληλο προμηθευτή και σύμφωνα με τις προδιαγραφές της διαδικασίας, με μόνη προϋπόθεση την επί της ουσίας έγκριση του από τον ανάδοχο, η τυχόν αντισυμβατική και καταχρηστική εφαρμογή των (καταρχήν πάντως ουδόλως προκυπτουσών ως αντιανταγωνιστικών ή παράνομων) διαδικασιών του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VII, εκ του οποίου, συνιστά ζήτημα περαιτέρω ενδοσυμβατικής ευθύνης του αναθέτοντος. Επομένως, ο υπό ο υπό III.Ε λόγος της δεύτερης προσφυγής και υπό II.Β λόγος της τρίτης προσφυγής, ως και ο υπό 14 λόγος της πρώτης προσφυγής κατέστησαν επιγενομένως απαράδεκτοι, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος, κατόπιν των ανωτέρω τροποποιήσεων, που παραδεκτώς δια της δημοσίευσής τους, συμπλήρωσαν το κανονιστικό περιεχόμενο της διαδικασίας..

9. Επειδή, όσον αφορά τον υπό III.ΣΤ λόγο της δεύτερης προσφυγής και τον υπό 2 λόγο της τέταρτης προσφυγής, περί της διαχείρισης ξύλινων στύλων, του άρ. 40 παρ. 5.7 του συμφωνητικού-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ της διακήρυξης και της σχετικώς απαιτούμενης υπεύθυνης δήλωσης, ακόμη και αν προκύπτει υποχρέωση του αναδόχου να διατηρεί σε κατάλληλα αδειοδοτημένο χώρο τους στύλους, με κάθε σχετικό κόστος, ουδόλως οι προσφεύγοντες επικαλούνται κατά συγκεκριμένο τρόπο ότι το κόστος αυτό υπερβαίνει το προϋπολογιζόμενο για την εκτέλεση των συγκεκριμένων εργασιών, ενώ άλλωστε, ουδόλως είναι καταχρηστική η απαίτηση διάθεσης αποθηκευτικού χώρου για τη διαχείριση τυχόν επικινδύνων υλικών, ακόμη και αν υποτεθεί αυτή ως υποκρυπτόμενη στους ανωτέρω όρους. Σε κάθε περίπτωση, όμως, όπως επικαλείται ο αναθέτων στις Απόψεις του, η σχετική ξυλεία θα εκποιείται και δεν

θα χρειάζεται αποθήκευση και η όποια αποχημίωση θα λάβει χώρα μέσω του συντελεστή εκτέσεων περιοχής και δυσχερειών του Τιμολογίου, επιφυλασσομένου του αναθέτοντος να απαιτήσει τυχόν διάθεση σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, αν αυτό τυχόν οργανωθεί. Ούτε όμως αυτή η απαίτηση συμμόρφωσης σε μελλοντικούς περιβαλλοντικούς όρους, περί του χρόνου της επενέργειας των τελευταίων ο αναθέτων δεν έχει καμία ευθύνη ή δυνατότητα να προβλέψει και άρα, συνιστά αντικειμενικώς μη προβλέπιμη περίπτωση, είναι καταχρηστική, οι δε προσφέροντες οφείλουν να υπολογίσουν το σχετικό κόστος και να το πιθανολογήσουν ως ενδεχόμενο κίνδυνο στο πλαίσιο της προσφοράς τους, χωρίς πάντως οι προσφεύγοντες να επικαλούνται κατά συγκεκριμένο τρόπο, ότι τέτοιο τυχόν κόστος θα καταστήσει μη βιώσιμη την προσφορά τους, επί τη βάση των ήδη τυχόν αξιών των οικείων κονδυλίων του τιμολογίου. Τούτο πέραν του ότι, όπως επικαλείται ο αναθέτων, αν προκύψει ούτως επιπλέον κόστος, υπάρχει η ευχέρεια αποζημίωσης με καθορισμό τιμής μονάδας νέων εργασιών. Επομένως, απορριπτέος τυγχάνει ο ως άνω υπό ΙΙΙ.ΣΤ λόγος της δεύτερης προσφυγής, ως και ο υπό 2 λόγος της τέταρτης προσφυγής.

10. Επειδή, όσον αφορά τον υπό ΙΙΙ.Ζ λόγο της δεύτερης προσφυγής και επιμέρους αντίστοιχους ισχυρισμούς του Α λόγου της πρώτης προσφυγής, περί του όρου 11.5 της διακήρυξης, που ορίζει ότι «Εάν στον Προσφέροντα διατίθενται από τον τρίτο φορέα πόροι που συνίστανται στην ενίσχυση της χρηματοοικονομικής του ικανότητας (κατά άρθρο 9 Γ), ο ... επιβάλλει, κατά την υπογραφή της Σύμβασης, στον αναδειχθέντα Προσφέροντα και τον τρίτο τη σύναψη Κοινοπραξίας μεταξύ τους και την συμπερίληψη του κοινοπρακτικού τους στη Σύμβαση, καθώς και την συνυπογραφή της από τον τρίτο».», υποχρέωσης του τρίτου οικονομικού φορέα που παρέχει στήριξη στην πλήρωση κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας να συνυπογράψει τη σύμβαση και να συστήσει κοινοπραξία με τον προσφέροντα, αφενός δεν προκύπτει ποια η βλάβη των προσφευγόντων ούτε εμπόδιο στην εκ μέρους τους χρήση τέτοιας στήριξης ή απροθυμία του τρίτου να τους στηρίξει, δεδομένου ότι εφόσον ο τρίτος επιθυμεί όντως να του παράσχει τέτοια στήριξη

για την πλήρωση κριτηρίου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, θα παράσχει αυτήν ακριβώς, για την κάλυψη των απαιτήσεων φερεγγυότητας του προσφέροντος έναντι του αναθέτοντος και προς διασφάλιση του τελευταίου έναντι ζημιών που θα προκαλέσει ο προσφέρων. Αφετέρου, εκ των ανωτέρω, δεν προκύπτει ότι αναγκαία ο τρίτος θα καταστεί συν-ανάδοχος του έργου, αλλά ότι δια του κοινοπρακτικού και της συνυπογραφής της σύμβασης θα αναλάβει εγγυητής της εκπλήρωσης των οικονομικών και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του προσφέροντος έναντι του αναθέτοντος και τούτο, συμφώνως με το άρ. 307 παρ. 1 Ν. 4412/2016 που ορίζει ότι «Όταν οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο αναθέτων φορέας μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και οι φορείς αυτοί να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.», επιτρέποντας ακριβώς στον αναθέτοντα να απαιτεί από τον τρίτο την από κοινού ευθύνη του με τον προσφέροντα για την εκτέλεση της σύμβασης, ζήτημα που συνιστά και το αντικείμενο του ανωτέρω όρου. Άλλωστε και το άρ. 5.3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ... ορίζει ότι «Ειδικότερα στην περίπτωση αυτή, ο προσφέρων έχει την υποχρέωση να αποδείξει με κάθε πρόσφορο τρόπο ότι θα έχει στη διάθεσή του, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, όλα τα απαραίτητα μέσα για την εκτέλεσή της. Τα εν λόγω αποδεικτικά μέσα μπορεί να είναι, ενδεικτικά, ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ του προσφέροντος και του επικαλούμενου τρίτου ή παρουσίαση εγγυήσεων άλλης μορφής, προκειμένου η ανωτέρω απαιτούμενη ικανότητα να αποδεικνύεται επαρκώς και κατά τρόπο ικανοποιητικό για Το αντικείμενο της συνεργασίας μεταξύ του προσφέροντος και του τρίτου, καθώς και οι παρασχεθείσες εγγυήσεις από τον τρίτο προς τον προσφέροντα δύναται να συμπεριληφθούν, εφόσον αυτός επιλεγεί ανάδοχος, στη σύμβαση.». Άρα, ο ως άνω υπό ΙΙΙ.Ζ λόγος της δεύτερης προσφυγής, ως και οι αντίστοιχοι επιμέρους ισχυρισμοί του υπό Α λόγου της πρώτης προσφυγής, πρέπει να απορριφθούν.

11. Επειδή, όσον αφορά τον υπό Ι λόγο της δεύτερης προσφυγής, τον υπό ΙΙ.Δ λόγο της τρίτης προσφυγής και τον υπό 25 λόγο της τέταρτης

προσφυγής, σχετικά με τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, προκύπτουν τα εξής. Το άρ. 9 της διακήρυξης, όπως επαναλαμβάνεται και στα λοιπά τεύχη της διαδικασίας, ορίζει σχετικά τα εξής «Β. Τεχνική Ικανότητα Ο προσφέρων Οικονομικός Φορέας πρέπει να διαθέτει εναλλακτικά την παρακάτω εμπειρία: α. Είτε ο προσφέρων Οικονομικός Φορέας ως εταιρεία να έχει κατασκευάσει ή συντηρήσει επιτυχώς, Έργα δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας Διαχειριστών Δικτύων Διανομής ή Μεταφοράς ή ιδιωτικά δίκτυα σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που δεν βρίσκονται σε στεγασμένο ή περιφραγμένο χώρο, Υψηλής, Μέσης και Χαμηλής Τάσης (400-150-22 - 20 - 15 - 6,6 - 0,4 kV), ύψους Συμβατικού Τιμήματος, ίσου με το 30% του Προϋπολογισμού της Υπηρεσίας, της Εργολαβίας, για την οποία υποβάλει προσφορά, κατά την τελευταία δεκαετία. Εναλλακτικά μπορεί να έχει τέτοια εμπειρία ύψους έξι εκατομμυρίων Ευρώ (6.000.000,00 €) κατά την τελευταία διετία. Στην περίπτωση χρήσης εμπειρίας Υψηλής Τάσης (400-150 kV) αυτή θα λαμβάνεται υπόψη, σε ποσοστό έως 60% κατ' ανώτατο όριο, επί της απαιτούμενης εμπειρίας της Εργολαβίας για την οποία υποβάλει προσφορά. Στην περίπτωση προσκόμισης εμπειρίας από έργα δικτύων, εφόσον στη βεβαίωση εμπειρίας συμπεριλαμβάνεται η αξία του συνόλου των υλικών, απαιτείται να έχει κατασκευάσει πιστοποιηθείσες εργασίες ύψους ίσου με το 60% του Προϋπολογισμού Υπηρεσίας, της Εργολαβίας, για την οποία υποβάλει προσφορά. Η προαναφερόμενη εμπειρία θα πιστοποιείται με βεβαίωση του αρμοδίου Κυρίου ή Φορέα κατασκευής του Έργου. β. Είτε ένα τουλάχιστον μέλος της στελέχωσης της εταιρείας στο ΜΕΕΠ να έχει διατελέσει στην τελευταία δεκαετία για χρονικό διάστημα πέντε (5) τουλάχιστον ετών "Επιβλέπων Μηχανικός" σε εργολαβίες κατασκευής δικτύων Μέσης και Χαμηλής Τάσης Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και να έχει επιβλέψει εργασίες ύψους Συμβατικού Τιμήματος, ίσου με το 30% του Προϋπολογισμού της Υπηρεσίας, της Εργολαβίας, για την οποία η εταιρεία που συμμετέχει υποβάλει προσφορά. Η προαναφερόμενη εμπειρία θα πιστοποιείται με βεβαίωση του αρμοδίου Κυρίου ή Φορέα κατασκευής του Έργου. Σε περίπτωση εμπειρίας κατασκευής τόσο δικτύων Διανομής όσο και ιδιωτικών δικτύων κατά τα

ανωτέρω, α' ή β', το συμβατικό τίμημα και οι πιστοποιηθείσες εργασίες αντίστοιχα αρκεί αθροιστικά να ανέρχονται στο απαιτούμενο ποσό της εμπειρίας, με τη συνδρομή απαραίτητως των λοιπών προϋποθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο (α). Ανάλογη εμπειρία απαιτείται και για τους αλλοδαπούς διαγωνιζόμενους. Επισημαίνεται ότι η ζητούμενη εμπειρία, βάσει προϋπολογισμού, δύναται να αποτελεί το άθροισμα περισσοτέρων συμβάσεων. Το ίδιο ισχύει και κατά την περίπτωση επίκλησης εμπειρίας τρίτων. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που στην προσκομιζόμενη εμπειρία περιλαμβάνονται και έργα που μέρους των έχει εκτελεσθεί εκτός των προαναφερόμενων χρονικών ορίων λαμβάνεται υπόψη η συνολική εμπειρία του έργου εφόσον η λήξη του είναι εντός των χρονικών ορίων. Γ. Χρηματοοικονομική Ικανότητα 1. Ο προσφέρων Οικονομικός Φορέας πρέπει να διαθέτει κύκλο εργασιών, κατ' ελάχιστο 15.000.000 € συνολικά, κατά την τελευταία τριετία. 2. Επίσης να έχει, σε τουλάχιστον δύο (2) από τα προαναφερόμενα έτη, θετικό.... Εάν ο προσφέρων λειτουργεί για διάστημα μικρότερο των προαναφερομένων χρόνων, ο κύκλος εργασιών του θα υπολογίζεται αναλογικά του χρονικού διαστήματος λειτουργίας του, ενώ όσον αφορά το ..., ο προσφέρων Οικονομικός Φορέας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον ένα (1) έτος θετικό». Άρα, όσον αφορά την τεχνική-επαγγελματική ικανότητα, δεν χρειάζεται απαραίτητως καν εμπειρία του ίδιου του οικονομικού φορέα, αλλά αρκεί η αντίστοιχη εμπειρία να συντρέχει στο πρόσωπο ενός και μόνο μηχανικού της στελέχωσης ΜΕΕΠ, ενώ σημειωτέον δεν τίθεται κανένας απολύτως περιορισμός ως προς τον αριθμό των μηχανικών σε σχέση με τα τμήματα συμμετοχής της προσφοράς, αλλά μόνο προσδιορίζεται η εμπειρία του στο 30% του προϋπολογισμού των εργολαβιών για τις οποίες υποβάλλεται προσφορά, χωρίς άλλωστε ούτε με τις Απόψεις του ο αναθέτων να επικαλείται ή να διευκρινίζει ότι τυχόν απαιτείται ένας μηχανικός με τέτοια προσόντα ανά αυτοτελές τμήμα της προσφοράς και της κατακύρωσης. Επίσης, σημειωτέον, ότι ρητά δεν τέθηκε κανένας περιορισμός σε οιαδήποτε τάξη ΜΕΕΠ κατά τη διάταξη του άρ. 9^Α της διακήρυξης ούτε ζητήθηκε κατά σαφή τρόπο, οτιδήποτε άλλο περί ελάχιστης στελέχωσης εργοληπτικού πτυχίου, με συνέπεια να

προκύπτει ότι αρκεί η στελέχωση με έστω και 1 μηχανικό με τέτοια προσόντα, χωρίς άλλη στελέχωση και τούτο ακόμη και όταν η προσφορά αφορά το σύνολο των τμημάτων της διαδικασίας, με μόνη μεταβολή στο ποσό εμπειρίας του 1 μηχανικού. Αλυσιτελώς επικαλείται πάντως ο αναθέτων για το σύνολο των ως άνω ισχυρισμών ότι είναι τεχνητά υψηλός ο προϋπολογισμός λόγω σύμπτυξης των εργολαβιών, αφού η ευθύνη για την κατάρτιση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της διαδικασίας και η γεωγραφική διαστρωμάτωση και χωρισμός αυτού, ως και η χρονική διάρκεια του συμβατικού αντικειμένου αφορούν τον ίδιο και συνιστούν ζητήματα που ρυθμίσθηκαν κατά τη δική του κρίση και μόνο. Περαιτέρω, κατ' άρ. 5 της διακήρυξης, η σύμβαση υποδιαιρείται σε 37 τμήματα δεκτικά αυτοτελούς προσφοράς και κατακύρωσης, κατά τη δε παρ. 2 αυτού του άρθρου τίθεται περιορισμός κατακύρωσης, για λόγους μη εξάρτησης από ένα ανάδοχο επί κάθε Περιγέρειας Διανομής, σε ύψος 3 τμημάτων σε καθεμία από τις 5 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ όπου κατανέμονται τα ως άνω 37 τμήματα, ήτοι από 3 τμήματα σε καθεμία από τις περιοχές ..., ... -..., ... -..., ...και Άρα, είναι δυνατόν και να κατακυρωθεί αντικείμενο 15 τμημάτων συνολικά σε έναν ανάδοχο με 1 μόνο μηχανικό ως ελάχιστη στελέχωση, ενώ το αντικείμενο θα αφορά 5 αυτοτελείς περιοχές της χώρας. Περαιτέρω, κατά τον αναλυτικό προϋπολογισμό τμημάτων του ΠΙΝΑΚΑ Α της διακήρυξης, ο καταρχήν άνευ προαιρέσεων προϋπολογισμός του μικρότερου τμήματος σε οικονομικό αντικείμενο από τα ως άνω 37, ήτοι τα ΔΙΚΤΥΑ ...-..., τμήμα 5 σε Α1 ΔΠ ..., ανέρχεται σε 15.000.000 ευρώ, ήτοι και με δεδομένο ότι κατ' επιλογή του ο αναθέτων όρισε ως ενιαίο έργο κάθε τμήμα και τα επιμέρους έργα που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο του ως εντολές έργου, προβλέποντας μάλιστα, βλ. άρ. 50 και 71 επ. ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ, ενιαία τελική επιμέτρηση και προσωρινή-οριστική παραλαβή για το όλον του κάθε τμήματος, σε αξία που αντιστοιχεί στην 5^η τάξη ΜΕΕΠ, για την οποία προβλέπεται ελάχιστη κατ' αριθμό στελέχωση και από κάθε δυνατό κατά νόμο συνδυασμό 5 μηχανικών (3 ΜΕΚ Δ και 2 ΜΕΚ Γ είναι η ελάχιστη κατ' αριθμό στελεχών, εναλλακτική στελέχωση 5^{ης} τάξης), ενώ το μεγαλύτερο οικονομικού αντικειμένου τμήμα, ήτοι το υπό 7 ΔΙΚΤΥΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ...της Α1 ΔΠ ..., έχει ως καταρχήν άνευ προαιρέσεων

προϋπολογισμό 75.000.000 ευρώ, ήτοι ποσό που αντιστοιχεί στην 7^η τάξη ΜΕΕΠ (με ελάχιστη δυνατή στελέχωση 26 μηχανικούς, 14 ΜΕΚ Δ και 12 ΜΕΚ Γ). Κατά τους δε ως άνω όρους, ένας ανάδοχος μπορεί να αναλάβει συνολικό αντικείμενο ύψους έως και 205.000.000 ευρώ για τα 3 τμήματα υψηλότερης αξίας της ΔΠ ... (...-..., ...-..., ...), 162.000.000 ευρώ για τα 3 τμήματα υψηλότερης αξίας της ΔΠ ... -... (...-..., ...-..., ...-...), 162.000.000 για τα 3 τμήματα υψηλότερης αξίας της ΔΠ ... -... (...-..., ...-..., ...), 122.000.000 ευρώ ΔΠ ... (...-..., ...-..., ...-...-...) και 145.000.000 ευρώ ΔΠ ... (...-..., ...-...-..., ...) και αθροιστικά 796.000.000 ευρώ, με στελέχωση 1 μηχανικού. Τα παραπάνω δε, προσαυξάνονται ως και 50% με την άσκηση προαίρεσης, με δυνατό συμβατικό αντικείμενο έως και 1.194 εκ. ευρώ, ήτοι 1,194 δις ευρώ. Άρα, στο πλαίσιο της νυν διαδικασίας το ελάχιστο συμβατικό αντικείμενο ανέρχεται σε 15 εκ. ευρώ προϋπολογιζόμενης αξίας και το μέγιστο δυνατό συμβατικό αντικείμενο σε 1,194 δις ευρώ συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας και με διασπορά φυσικού αντικειμένου σε όλη την Ελλάδα, ενώ ομοιογενώς θεσπίζεται αριθμητική απαίτηση στελέχωσης ανερχόμενη σε 1 μόνο πρόσωπο και δη, για κάθε περίπτωση που μπορεί να προκύψει επί του συμβατικού αντικειμένου, ήτοι είτε αφορά 1 τμήμα είτε 15 τμήματα σε 5 περιοχές της χώρας. Όσον αφορά δε την εναλλακτική ο προσφέρων να κατέχει ο ίδιος την εμπειρία, η απαίτηση ανέρχεται στο 30% της προϋπολογιζόμενης αξίας των τμημάτων προσφοράς, με διασπορά σε δέκα έτη, με ειδικότερη εναλλακτική 6.000.000 ευρώ την τελευταία διετία και δη, ομοιογενώς για κάθε διαμόρφωση προσφοράς, ήτοι είτε αφορά το μικρότερο είτε το μεγαλύτερο τμήμα είτε περισσότερα τμήματα είτε ένα εξ αυτών είτε οιονδήποτε ενδιάμεσο συνδυασμό. Όσον αφορά το υπό 9.Γ.1 κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, πάλι κατ' ομοιογενή τρόπο, ανεξαρτήτως προσφοράς, τμημάτων που αφορά, αξίας τους, αριθμού τμημάτων και κάθε δυνατού συνδυασμού που μεταβάλλει υπέρμετρα το υπό ανάθεση αντικείμενο που διεκδικεί κάθε προσφορά, ορίζεται ενιαία κριτήριο ελάχιστου αθροιστικού κύκλου εργασιών 3ετίας ανερχόμενο σε 15.000.000 ευρώ ή σε 5 εκ. ευρώ ως ετήσιο μέσο όρο τριετίας. Το παραπάνω ποσό ανέρχεται στο 1/3 της προσφοράς για το χαμηλότερο δυνατό συμβατικό

αντικείμενο και στο 0,418% του υψηλότερου δυνατού συμβατικού αντικειμένου ή 0,628% της προσφοράς για το υψηλότερο αντικείμενο άνευ προαιρέσεων, βλ. ανωτέρω διαρθρώσεις ποσών. Και ναι μεν, το συμβατικό αντικείμενο στην πραγματικότητα αφορά ένα πλήθος επιμέρους εντολών μικρών έργων που θα ανατίθενται στο διαρκές πλαίσιο της σύμβασης, πλην όμως, τούτο δεν αναιρεί το γεγονός πως ο ανάδοχος, ακριβώς προκειμένου να δύναται να αποκριθεί σε ένα ιδιαίτερα μεγάλο όγκο εργασιών και δη πολυποίκιλων κατά φύση, από εγκατάσταση μετρητών και διακοπές ρεύματος, μέχρι υπογειοποιήσεις δικτύων και αισθητικές παρεμβάσεις, αλλά και για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα, ήτοι 48 μηνών άνευ παρατάσεων, θα πρέπει να διαθέτει ένα σύνολο τεχνικών και οικονομικών πόρων, οι οποίοι θα του επιτρέπουν να εκτελεί με συνέπεια όλα τα ανωτέρω και θα συνιστούν εχέγγυα της αξιοπιστίας, της φερεγγυότητας και της δυνατότητας του να καλύπτει, βλ. και ανωτέρω, τα σαφή κόστη ετοιμότητας αντιμετώπισης πλήθους αυξομειώσεων αντικειμένου, εκτάκτων περιστατικών και απρόβλεπτων ή επειγουσών περιστάσεων. Περαιτέρω, ναι μεν ο αναθέτων είναι ελεύθερος καταρχήν να διαρθρώνει τις κατά την κρίση του προϋποθέσεις συμμετοχής και ακόμη και να απέχει από τη θέσπιση συγκεκριμένων απαιτήσεων, οι δε προσφεύγοντες κατά της βούλησης του να μη θεσπίσει τέτοιες απαιτήσεις ή να μειώνει αυτές σε σχέση με το κατά την κρίση τους προσήκον, δεν έχουν καταρχήν έννομο συμφέρον προς τέτοιους ισχυρισμούς, αφού δεν υφίστανται βλάβη επί του δικαιώματος συμμετοχής τους, από μόνο το γεγονός πως ο αναθέτων δεν θέσπισε υψηλότερες απαιτήσεις. Πλην όμως, όταν η δυσαναλογία τεχνικών και οικονομικών απαιτήσεων από τη μία πλευρά και φύσης, απαιτήσεων και αξίας του συμβατικού αντικειμένου από την άλλη, φθάνει σε τόσο ακραία σημεία, όσο αυτά που παρατηρούνται στη νυν διαδικασία, σε βαθμό τέτοιο, ώστε προδήλως να τίθεται ακόμη και επ' αμφιβολία η ίδια η ικανότητα του τυχόν αναδόχου που καλύπτει τις τεθείσες απαιτήσεις να εκτελέσει τη σύμβαση (δεδομένου άλλωστε ότι μετέχων που απλώς εν προκειμένω καλύπτει τα στοιχειωδώς απαιτούμενα είναι σαφές ότι δεν δύναται να εκτελέσει τις περιπτώσεις συμβατικού αντικειμένου, εντός του ως άνω τόσο ευρέος δυνητικού φάσματος, οι οποίες βαίνουν προς το άνω όριο του δυνητικού

αντικειμένου), τότε όντως οι τυχόν καλύπτοντες εύλογα σε σχέση με το διεκδικούμενο αντικείμενο, δεδομένα φερεγγυότητας, στελέχωσης, οικονομικής επάρκειας και αξιοπιστίας, οικονομικοί φορείς βλάπτονται από την εξίσωση τους με τους καλύπτοντες τα απλώς στοιχειωδώς απαιτούμενα της διακήρυξης, όταν αυτά ακριβώς είναι προδήλως χαμηλότερα των ευλόγων απαιτήσεων εκτέλεσης της σύμβασης. Και η βλάβη τους προκύπτει όχι γιατί δεν περιορίζεται ο ανταγωνισμός στα μέτρα τους, αλλά ιδίως γιατί η εκ μέρους τους διάθεση των τεχνικών πόρων και οικονομικών ικανοτήτων που αρμόζουν σε οικονομικό φορέα που σοβαρώς προτίθεται να εκτελέσει τη σύμβαση, προφανώς κοστίζει, υπό μορφή κόστους απαιτούμενων κεφαλαίων και απασχόλησης πολυάριθμου προσωπικού με ειδικά προσόντα, μεταξύ άλλων, κατά τρόπο ώστε εν τέλει, οι οικονομικοί φορείς με τα αρμόζοντα προσόντα να τίθενται σε άνιση και αντιανταγωνιστική εις βάρος τους μεταχείριση, αφού εμποδίζονται να υποβάλουν εξίσου ανταγωνιστική, βιώσιμη και ιδίως λυσιτελή προσφορά, βλαπτομένης ούτως της ίδιας της δυνατότητας τους να αναλάβουν την υπό ανάθεση σύμβαση, καθώς οι πληρούντες τα ελαχίστως απαιτούμενα, ανταγωνιστές τους διαθέτουν προδήλως μεγαλύτερη δυνατότητα εκπτώσεων, αφού βαρύνονται με πολύ μικρότερα κόσθη. Εξάλλου, ακόμη και η κτηθείσα δια της εμπειρίας του προσφέροντος, τεχνογνωσία συνεπάγεται ότι αυτός προέβη στο παρελθόν σε σημαντικούς κινδύνους και επενδύσεις υλικές και άυλες, ως και σε ανθρώπινο και οικονομικό κεφάλαιο, οι οποίες αν εξισωθούν με μια πολύ μικρότερη εμπειρία ενός ανταγωνιστή, συνεπάγονται πάλι ανταγωνιστικό μειονέκτημα του πρώτου, ο οποίος θα βαρύνεται με το κόστος διατήρησης και τις αποσβέσεις επενδύσεων μιας οργανωσιακής και επιχειρηματικής δομής, η οποία αντιστοιχεί στην εκτέλεση έργων πολύ μεγαλύτερου αντικειμένου. Περαιτέρω, ένας σοβαρώς προτιθέμενος να εκτελέσει τη σύμβαση μετέχων, προφανώς και θα απασχολήσει πολύ περισσότερα στελέχη και δη, ανά κάθε περιοχή που θα αναλάβει, ακριβώς γιατί είναι αδύνατον ένας μηχανικός ή έστω και μία μόνο ομάδα μηχανικών να κατορθώσει να συντονίσει και να επιβλέψει πολυπληθή και συνεχώς εντελλόμενα έργα διαφορετικού χαρακτήρα, που θα ανατίθενται και θα εκτελούνται σε διάφορες φάσεις εκτέλεσης και διαρκώς, ανά

όλη την επικράτεια. Πλην όμως, ο ανωτέρω μετέχων εξισώνεται με τον διατηρούντα ή συνεργαζόμενο ακριβώς επί τω τέλει ανάθεσης της σύμβασης με έναν μόνο μηχανικό-στέλεχος, με κάθε πρόδηλη διαφοροποίηση κόστους και οργανωσιακών απαιτήσεων μεταξύ των δύο περιπτώσεων. Τα παραπάνω υπογραμμίζονται και από την ίδια τη δυσαναλογία μεταξύ των απαιτήσεων που το σχέδιο συμφωνητικού θέτει για τον ανάδοχο και των κριτηρίων επιλογής. Το σχέδιο συμφωνητικού σε πλήθος σημείων του θέτει απαιτήσεις για αναλήψεις κινδύνων έναντι τρίτων, σημαντικού μεταφορικού έργου σε διαρκές επίπεδο και δη, αναγόμενο σε μεταφορά υλικών και προσώπων μεταξύ πλήθους κόμβων, πράγμα που απαιτεί οργανωμένη δομή εφοδιαστικής αλυσίδας, ειδικών μηχανικών επίβλεψης εντολών, καταγραφής, σχεδίων και φωτογραφήσεων ως και καταχώρησης σε πλατφόρμα γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος, οργάνωσης αποθηκών σε επιμέρους εργοτάξια και διαχείρισης και σύννομης αποθήκευσης αποβλήτων, διαδικασιών ασφαλείας και ποιότητας, ως και συμμόρφωσης με την ευαίσθητη φύση του αντικείμενου του έργου που επιτελεί ο αναθέτων σε σχέση με την πολιτική εγγυημένων υπηρεσιών προς καταναλωτές και κάλυψης ακόμη και απομακρυσμένων σημείων ή άμεσης επιδιόρθωσης ακόμη και όλως μικρών βλαβών, αλλά και στελέχωσης συνεργείων προληπτικής επιφυλακής και διάθεσης προσωπικού για αντιμετώπιση ειδικών και έκτακτων αναγκών και άμεσης αποκατάστασης βλαβών επιφανείας και υπογείων, βλ. ιδίως κατωτέρω επί επιμέρους λόγων τέταρτης προσφυγής. Τα παραπάνω συνεπάγονται ένα ακόμη μεγαλύτερο κόστος υποδομής, μισθοδοσιών, ασφάλισης προσωπικού, μεταφορών, διατήρησης κεφαλαιουχικού εξοπλισμού και μέσων, ως και διοικητικών εξόδων, όταν ο ανάδοχος εκτελεί αντικείμενα σε διαφορετικές περιοχές της χώρας. Πλην όμως τα ως άνω κριτήρια επιλογής δεν έλαβαν υπόψη πρώτον, ως προς την εναλλακτική εμπειρίας μηχανικού τον αριθμό των τμημάτων της προσφοράς και την απόσταση αυτών που θα καταστήσει άνευ αντικείμενου την ίδια την απαίτηση, αφού ακόμη και αν υποτεθεί ότι αρκεί ένας μηχανικός για την επίβλεψη κάθε τμήματος, σίγουρα δεν δύναται να αρκεί για περισσότερα, πολλώ δε μάλλον όταν αφορούν άλλες μάλιστα περιφέρειες. Δεύτερον, ως προς

την εναλλακτική εμπειρίας διετίας, δεν ελήφθη υπόψη η συνάρτηση με την αξία τμήματος ή τμημάτων προσφοράς, αλλά το κριτήριο τέθηκε αδικαιολόγητα ομοιογενώς ανεξαρτήτως διάρθρωσης προσφοράς. Τρίτον, ως προς το κριτήριο 9.Γ.1 δεν ελήφθη πάλι υπόψη η συνάρτηση με αξία τμήματος ή τμημάτων προσφοράς, αλλά το κριτήριο οικονομικής επάρκειας αδικαιολόγητα τέθηκε με πανομοιότυπο τρόπο, ανεξαρτήτως αριθμού και αξίας τμημάτων συμμετοχής. Όλα δε τα ανωτέρω, έχουν ιδίως ως συνέπεια την επί της ουσίας έλλειψη όλως αναγκαίων σε συνάρτηση με τις ίδιες τις περιγραφόμενες στα συμβατικά τεύχη απαιτήσεις εκτέλεσης και δη, ακόμη περισσότερο σε περιπτώσεις προσφορών για τμήματα υψηλού αριθμού και υψηλής επιμέρους, αλλά και αθροιστικής αξίας. Το δε γεγονός πως η διακήρυξη δεν προβλέπει περιορισμό συμμετοχής σε συγκεκριμένες τάξεις ΜΕΕΠ και άνω ή σε οικονομικούς φορείς που πληρούν αντίστοιχες με τέτοιες τάξεις απαιτήσεις, όρος που δεν προσβάλλεται αυτός καθ'αυτός από τους προσφεύγοντες, δεν σημαίνει ότι ο αναθέτων ευλόγως δύνατο να καταλήξει σε επί της ουσίας έλλειψη απαιτήσεων σοβαρής στελέχωσης και εμπειρίας, σε αντιστοιχία μάλιστα με τον χαρακτήρα και το ιδιαίτερα εκτεταμένο κατά φύση, αξία και αντικείμενο του έργου, όπως και οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας, πάλι σε συνάρτηση με τη φύση, την αξία και το περιεχόμενο των υποχρεώσεων αναδόχου. Και ναι μεν, το ποσοστό συνάρτησης της προηγούμενης εμπειρίας του μηχανικού του όρου 9.Β.β, ως και της πρώτης εναλλακτικής του όρου 9.Β.α, ήτοι περί εμπειρίας δεκαετίας, με την αξία των τμημάτων συμμετοχής δεν προκύπτει κατά οιοσδήποτε συγκεκριμένους ισχυρισμούς των προσφευγόντων ως αυτό καθ'αυτό μη εύλογο, πολλώ δε μάλλον αφού ελλείπει προβολής ισχυρισμού περί παράνομης παράλειψης θέσπισης κριτηρίων αντίστοιχων με την τάξη ΜΕΕΠ στην οποία υπάγεται βάσει αξίας κάθε τμήμα, δεν δύναται η ΑΕΠΠ αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει τέτοια πλημμέλεια. Άρα, οι ανωτέρω όροι 9.Β.α και 9.Β.β ως προς το αντίστοιχο ποσοστό εμπειρίας ως προς τα τμήματα συμμετοχής και το χρονικό πλαίσιο παραδεκτής κτήσης της (και δη, στην περίπτωση του όρου 9.Β.β δεν αποκλείεται να διατηρηθεί η απαίτηση τέτοιας εμπειρίας, σε περίπτωση πλέον σωρευτικής απαίτησης εμπειρίας επικεφαλής

μηχανικού, πλέον τυχόν περαιτέρω σωρευτικών απαιτήσεων εμπειρίας οικονομικού φορέα και σωρευτικής επιπλέον στελέχωσης) δεν κρίνονται ως παράνομοι. Πλην όμως, σε κάθε περίπτωση η πρόβλεψη του ίδιου όρου 9.Β.α περί εναλλακτικής εμπειρίας διετίας είναι εν όλω ακυρωτέα, αφού ακριβώς λόγω της έλλειψης και κάθε πλέον συνάρτησης με την αξία των τμημάτων προσφοράς, καταλήγει πλέον και άνιση και αδικαιολόγητη, αλλά και ιδιαζόντως χαμηλή και ανεπαρκής, ενόψει των προεκτεθέντων ιδίως σε περιπτώσεις συμμετοχής σε τμήματα υψηλής αξίας ή σε πολλαπλά τμήματα. Ομοίως, όσον αφορά την εναλλακτική 9.Β.β περί εμπειρίας μηχανικού, αυτή είναι προδήλως αδικαιολόγητη και ανεπαρκής, ομοίως ιδιαζόντως, ως προς το αντικείμενο της σύμβασης, καταλήγουσα κατά τα ανωτέρω σε όλως άνιση μεταχείριση κατά των ιδίως σοβαρώς οργανωμένων σε σχέση με το συμβατικό αντικείμενο, διαγωνιζόμενους. Προς τούτο η διάταξη 9.Β.β είναι επιμέρους ακυρωτέα σωρευτικά και αυτοτελώς, καθ' ο μέρος πρώτον, προβλέπει επάρκεια ενός μηχανικού ανεξαρτήτως αριθμού τμημάτων συμμετοχής και διοικητικών περιφερειών αυτών, δεύτερον, σε κάθε περίπτωση θεσπίζει πρόδηλη και σε ακραίο βαθμό ανεπάρκειας παραδεκτή στελέχωση μόνο με ένα πρόσωπο, ακόμη και έμπειρο, για την εκτέλεση τόσο εκτεταμένου κατ' είδος, διάρκεια, φύση και αξία, αντικειμένου (προς τούτο, συγκριτικά και ενδεικτικά αναφέρθηκαν ανωτέρω οι αντιστοιχίσεις σε τάξεις ΜΕΕΠ των επιμέρους τμημάτων, με τα περισσότερα εξ αυτών να είναι τέτοιας αξίας, ώστε θα άνηκαν στην 7^η ή 6^η τάξη και κατ' ελάχιστον για το μικρότερο τμήμα, στην 5^η, τάξεις με απαιτήσεις πολύ υψηλότερης στελέχωσης, ενώ η προκείμενη στελέχωση, επαρκεί το πολύ για πτυχίο 2^{ης} τάξης), για το οποίο προδήλως χρειάζεται, ενόψει και των ίδιων των συμβατικών απαιτήσεων, αυξημένη και επαρκής στελέχωση και ομάδα έργου και τρίτον, καθ' ο μέρος η ως άνω απαίτηση στελέχωσης, πολλώ δε μάλλον ζητούμενη ως προσωπική εμπειρία ενός ατόμου και μόνο, ορίζεται ότι αποτελεί, σε αντίθεση με καθ' οιανδήποτε ελαχίστως εύλογη κρίση, ισοδύναμη εναλλακτική με την εμπειρία του ίδιου του οικονομικού φορέα, ως οργανωμένης επιχείρησης που έχει αναλάβει και φέρει ως επιχειρηματικός φορέας εις πέρας προηγούμενες συμβάσεις τέτοιου

αντικείμενου. Όσον αφορά δε το κριτήριο 9.Γ.1, αυτό είναι εν όλω ακυρωτέο, ως προδήλως δυσανάλογο, αδικαιολόγητο και ακυρωτέο, αφού ακριβώς λόγω της έλλειψης και κάθε πλέον συνάρτησης με την αξία των τμημάτων προσφοράς, η οικεία απαίτηση καταλήγει πλέον και άνιση και αδικαιολόγητη, αλλά και ιδιαιζόντως χαμηλή και ανεπαρκής για το αντικείμενο που προορίζεται να καλύψει, ενόψει των προεκτεθέντων, ιδίως σε περιπτώσεις συμμετοχής σε τμήματα υψηλής αξίας ή σε πολλαπλά τμήματα. Εξάλλου, η αιτίαση του αναθέτοντος προς δικαιολόγηση των ανωτέρω, ότι τουλάχιστον ζητά τα κριτήρια επιλογής να καλύπτονται έστω από έναν μετέχοντα σε ένωση ή τον στηρίζοντα τρίτο, καθ' ολοκληρία και όχι αθροιστικά, βλ. αναλυτικά κατωτέρω επί πρώτης προσφυγής, είναι απορριπτέα, αφού πρώτον, τα ανωτέρω ισχύουν μόνο σε περιπτώσεις ενώσεων και στήριξης σε τρίτους, χωρίς να αφορούν τις μεμονωμένες προσφορές, δεύτερον, ούτως ή άλλως, η ανεπάρκεια των ανωτέρω και το προδήλως μη εύλογο, δεν θεραπεύεται από τον ως άνω περιορισμό επί ενώσεων και στήριξης, αφού και πάλι, ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις, το αντικείμενο πλήρωσης παραμένει κατά τα ως άνω αδικαιολόγητα ανεπαρκές, αφού εξάλλου, τα μη πληρούντα τα κριτήρια μέλη ή προσφέροντες, είναι όλως πιθανό να μη διαθέτουν τίποτα σχετικό και όχι να πληρούν κατ' ανάγκη σε μεγάλο πλην ανεπαρκή βαθμό το οικείο κριτήριο και τρίτον και σε κάθε περίπτωση, το εύλογο θα ήταν να θεσπισθούν πραγματικές και αντίστοιχες με το έργο, απαιτήσεις και όχι να καλύπτεται η ανεπάρκειά τους, με περιορισμούς ως προς τη στήριξη ή την ένωση, περιορισμούς που το αδικαιολόγητο των οποίων, ως μεμονωμένων όρων, κρίνεται κατωτέρω στο πλαίσιο της πρώτης προσφυγής. Σημειωτέον, ότι περί του κριτηρίου 9.Γ.2 δεν διατυπώνεται από κανένα προσφεύγοντα οιοσδήποτε συγκεκριμένος ισχυρισμός και άρα, καθ' ο μέρος η τρίτη και η τέταρτη προσφυγή τον περιλαμβάνουν στο ακυρωτικό αιτητικό τους είναι απορριπτέες, όπως απορριπτέοι είναι και οι ισχυρισμοί του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου προσφεύγοντος, καθ' ο ειδικότερο επιμέρους μέρος τους δεν κρίνονται ως παράνομοι, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, οι ως άνω όροι 9.Β.α και 9.Β.β. Αορίστως ως και αβασίμως ο παρεμβαίνων επικαλείται ότι η αποδοχή των

οικείων ισχυρισμών του δεύτερου και τρίτου προσφεύγοντος, θα τους προσδώσει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, καθώς η θέσπιση στοιχειωδώς ανάλογων και επαρκών με το νυν υπό ανάθεση, ιδιαίτερα μεγάλου και σύνθετου, ως και διεσπαρμένου μεγέθους αντικειμένου, σε συνδυασμό άλλωστε, με τη μη προσβαλλομένη δυνατότητα κατακύρωσης κατά τα ανωτέρω όχι μόνο περισσοτέρων του ενός, αλλά και ως 15 τμημάτων σε 5 διαφορετικές περιφέρειες της χώρας στον ίδιο ανάδοχο, ουδόλως δύναται να έχει «αθέμιτο» χαρακτήρα. Ούτε η παράλειψη θέσπισης τέτοιων όλως και προδήλως στοιχειωδών απαιτήσεων, ώστε να μην τελούν τα κριτήρια επιλογής σε αληθή αντίφαση με τις εκτελεστικές υποχρεώσεις του αναδόχου που πάλι η διακήρυξη και τα τεύχη της διαδικασίας θεσπίζουν συνιστά κάποια πρακτική που ενδυναμώνει τον υγιή και αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Τούτο, αφού όχι μόνο κατά τα ανωτέρω, εν τέλει καταλήγει σε άνιση μεταχείριση των πλέον σοβαρώς και συμμέτρως ως προς τις εκτελεστικές απαιτήσεις οργανωμένων οικονομικών φορέων, αλλά δεν μπορεί επίσης, να νοηθεί υγιής και αποτελεσματικός ανταγωνισμός μεταξύ προδήλως ακατάλληλων και μη δυνάμενων να εκτελέσουν τη σύμβαση, ανταγωνιστών (όπως αυτοί που θα πληρούν απλώς και μόνο τα νυν ακυρωτέα στοιχειωδώς απαιτούμενα). Εξάλλου, η εκ του αναθέτοντος σύμπτυξη τμημάτων με ιδιαίτερα μεγάλη αξία, αντιστοιχούσα σε ιδιαίτερα μεγάλο πλήθος εργασιών εκτεινόμενων σε μεγάλο χρονικό διάστημα, συνιστά ένα ζήτημα που ναι μεν ανάγεται στη σφαίρα ανέλεγκτης ευχέρειας του αναθέτοντος, όμως οπωσδήποτε συνιστά και ένα δεδομένο που είναι ληπτέο υπόψη και προδήλως σημαντικό για τη διάρθρωση των αναλόγων ως προς ακριβώς τα οικεία κατά φύση και αξία αντικείμενα που συγκρότησε ο αναθέτων, κριτηρίων επιλογής. Άλλωστε, το γεγονός πως ο τυχόν ανάδοχος ενδεχομένως θα εκτελέσει μεγάλο μέρος των υπό ανάθεση εργασιών δια υπερβολάβων, πέραν από υποθετικό, αφενός δεν παύει να αποτελεί ένα μη υποχρεωτικό ενδεχόμενο. Αφετέρου και κυριότερο, ούτως ή άλλως δεν αναιρεί την πρωταρχική ευθύνη του αναδόχου, αλλά και ιδίως, τις ανάγκες ίδιας εκ μέρους του χρηματοοικονομικής επάρκειας, δυνατότητας επίβλεψης και σχεδιασμού εργασιών, διοίκησης έργου, στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό και

εμπειρίας. Αυτό μάλιστα, πολλώ δε μάλλον, όταν ένα έργο που συντίθεται ακριβώς στον επί μακρόν και για πλήθος διεσπαρμένων και διαφορετικών κατά φύση έργων διαρκούς ανάθεσης, εκτέλεσης και ολοκλήρωσης, συντονισμό δικτύου υπεργολάβων, μεταφορέων, αποθηκών, εργοταξίων και προμηθευτών αυτονόητα καθιστά ακόμη πιο σύνθετη την εκτέλεση και απαιτεί ιδιαίτερη εμπειρία, τεχνογνωσία και οργανωσιακές, διοικητικές, τεχνικές και στελεχιακές δυνατότητες του αναδόχου, αλλά και σημαντικούς χρηματοοικονομικούς πόρους αυτού, ώστε να διασφαλίζει την αδιάλειπτη και αποτελεσματική λειτουργία του ως άνω δικτύου καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και την αντιμετώπιση κάθε είδους σύνθετων κινδύνων που παράγει όλο αυτό το πολυεπίπεδο πλαίσιο εκτέλεσης, εργασιών, διαχείρισης και συνεργαζόμενων οικονομικών φορέων. Επιπλέον, αλυσιτελώς, αλλά και αβασίμως ο παρεμβαίνων επικαλείται ότι η εγγραφή στο ΜΕΕΠ αποδεικνύει κατά νόμο καταλληλότητα του οικονομικού φορέα για την εκτέλεση (κάθε) σύμβασης, αφού αντίθετα, το ΜΕΕΠ διακρίνει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις σε τάξεις, διαβαθμισμένων και κλιμακούμενων απαιτήσεων κατάταξης και επιπλέον, έκαστη τάξη και άρα, η πλήρωση του συνόλου των απαιτήσεων στις οποίες έκαστη τάξη αντιστοιχεί (και όχι κατ' άρ. 76 Ν. 4412/2016, η εγγραφή αυτή καθαυτή ως τυπική ενέργεια), αναλογούν σε έργα ομοίως διαβαθμιζόμενης και κλιμακούμενης αξίας καθ' έκαστη τάξη, με κάθε ανώτερη τάξη να αντιστοιχεί σε ανώτερης αξίας έργα, από τα οποία αποκλείονται (με εξαιρέσεις κοινοπραξιών, που αυξάνουν το υπό διεκδίκηση αντικείμενο σε σχέση με αυτό που αναλογεί στις καταρχήν τάξεις των μελών της) επιχειρήσεις εγγεγραμμένες ή πληρούσες τα κριτήρια κατώτερης, της αναλογούσας, τάξης. Επομένως, ουδόλως μόνη της η εν γένει εγγραφή σε οιαδήποτε τάξη του ΜΕΕΠ συνιστά επαρκή όρο για την ανάληψη κάθε έργου, κατά νόμο. Και ναι μεν εν προκειμένω, υπάρχει ειδική διάταξη της διακήρυξης -μη προσβληθείσα πάντως και άρα, μη ελεγχόμενη εν προκειμένω- για τη μη απαίτηση συγκεκριμένης τάξης ανά έργο, ήτοι τμήμα, όπως η διακήρυξη εξάλλου, ορίζει τα «έργα», αντιδιαστέλλοντας τα από τις «εντολές έργου», διάταξη που όμως δεν δικαιολογεί συγχρόνως την απουσία και ασχέτως τάξεων ΜΕΕΠ, οιοδήποτε αναλογούντος έστω στις αληθείς

ανάγκες φερεγγυότητας και εκτέλεσης του έργου, κριτηρίου επιλογής, κατά τα προεκτεθέντα, αντιθέτως μάλιστα, καθιστά εισέτι επιτακτικότερη τη θέσπιση συγκεκριμένων στοιχειωδώς αναλογουσών στα αντικείμενα της υπό ανάθεση σύμβασης, απαιτήσεων συμμετοχής, έστω και πέραν των απαιτήσεων κατάταξης σε συγκεκριμένες τάξεις ΜΕΕΠ. Άλλωστε, όπως ήδη προεκτέθηκε, τα ανωτέρω κριτήρια επιλογής δεν είναι στο σύνολο τους, αναγκαία δυσαναλόγως ανεπαρκή σε περιπτώσεις ιδίως διεκδίκησης εκ του προσφέροντος μεμονωμένων ή/και μικρής αξίας τμημάτων. Πλην όμως, ακριβώς το γεγονός ότι, όπως αναφέρεται ανωτέρω, άλλα εξ αυτών τίθενται ως εν όλω επαρκείς εναλλακτικές έναντι καταρχήν ευλόγων απαιτήσεων, άλλα εξ αυτών προδήλως δεν αποκρίνονται στις ανάγκες εκτέλεσης ενός διασπασμένου χωρικά ή μείζονος αξίας αντικειμένου και άλλα πάλι, ορίζονται κατ' ενιαίο τρόπο σε πλήρη αποσυσχέτιση με αριθμό, είδος, τόπο και αξία τμημάτων προσφοράς και δη, σε συνδυασμό και με τη δυνατότητα διεκδίκησης περισσότερων και δη, ακόμη και 15 αυτοτελών τμημάτων δια μίας προσφοράς, καθιστούν τα ανωτέρω, επιμέρους εκ των προσβαλλομένων κριτηρίων, κριτήρια παράνομα. Εξάλλου, δεν αποκλείεται εφόσον τυχόν αναδιαρθρωθούν με νόμιμο περιεχόμενο κατά τα ανωτέρω, πλέον, τα ως άνω ακυρούμενα κριτήρια, αυτά να παραμείνουν ή και κατά περίπτωση να ελαφρυνθούν σε περιπτώσεις προσφορών για ένα, λίγα ή μικρής αξίας τμήματα, δεδομένου ότι άλλωστε, ιδίως τα κριτήρια που θεσπίσθηκαν με ενιαίο τρόπο για όλα τα τμήματα και τις διαρθρώσεις προσφοράς, όπως το 9.Γ.1 (που πάντως, παρότι όλως ανεπαρκές για περιπτώσεις προσφορών περισσότερων ή μεγάλης αξίας τμημάτων, δεν παύει, σε περίπτωση προσφοράς για το μικρότερο τμήμα, να αντιστοιχεί στο 100% αυτού άνευ προαιρέσεων, αλλά συγχρόνως και στο 20% του μεγαλύτερου σε αξία τμήματος άνευ προαιρέσεων, όπως και στο 1,25% της μέγιστης κατά τα ανωτέρω δυνητικής εκτιμώμενης αξίας τμημάτων προσφοράς) υποτίθεται πως έλαβαν το όποιο (προδήλως ανεπαρκές) νυν περιεχόμενό τους, με βάση ενδεχόμενα ανάθεσης κάθε εν γένει τμήματος, χωρίς λήψη υπόψη της αξίας ή του αριθμού τους, ενώ ο τρόπος άλλωστε, με τον οποίο θα διορθωθούν τα ανωτέρω ανάγεται στην καταρχήν διακριτική ευχέρεια του αναθέτοντος.

Συνεπώς, οι ως άνω όροι 9.Β.α και 9.Β.β, κατά το ανωτέρω ειδικώς προσδιοριζόμενο ακυρωτέο μέρος τους, ως και ο όρος 9.Γ.α της διακήρυξης και όπου επαναλαμβάνονται στα λοιπά τεύχη οι παραπάνω παράνομες προβλέψεις, είναι κατ' εν μέρει αποδοχή των ισχυρισμών των ως άνω προσφευγόντων, ακυρωτέοι, ενώ εν μέρει δεκτή πρέπει να γίνει και η παρέμβαση, καθ' ο μέρος κατά τα ανωτέρω δεν ακυρώνονται οι ανωτέρω όροι.

12. Επειδή, σχετικά με τους ανεκκαθάριστους στο πλαίσιο των προηγούμενων σκέψεων, λόγους της τέταρτης προσφυγής, προκύπτουν τα εξής. Όσον αφορά τον υπό 3 λόγο της τέταρτης προσφυγής περί μη αναπροσαρμογής των τιμών εργατικών τιμολογίου στα νέα μισθολογικά δεδομένα της αύξησης κατώτατου μισθού, οι ισχυρισμοί του τέταρτου προσφεύγοντος προβάλλονται αορίστως, αφού ουδόλως στοιχειοθετεί ότι οι νυν τιμές είναι ανεπαρκείς για την κάλυψη του οικείου νόμιμου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους και άρα, ο υπό 3 λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος. Όσον αφορά τον υπό 4 λόγο της ίδιας προσφυγής, ο όρος 7.1 άρ. 41 σχεδίου Συμφωνητικού, ορίζει ότι «7. Με επιφύλαξη για την ποινική ευθύνη του σε περίπτωση απώλειας, ελλείμματος, βλάβης, ζημιάς, κλοπής, πυρκαγιάς ή φθοράς υλικού, που του παραδόθηκε, ο Ανάδοχος φέροντας την ολική ευθύνη σαν θεματοφύλακας είναι υποχρεωμένος : 7.1. Σε περίπτωση απώλειας ή ελλείμματος υλικού ιδιοκτησίας του ..., και σε όσες περιπτώσεις για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι σε θέση να το επιστρέψει αυτούσιο στον ..., να καταβάλλει σε αυτόν χωρίς καμία πρόφαση την αξία αντικατάστασης του υλικού και επί πλέον αυτής και μόνο για τα υλικά Α, Β και Χ καταλληλόλητας, έξοδα διαχείρισης (20%), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρακάτω παράγραφο 8. Διευκρινίζεται ότι δεν υπολογίζονται έξοδα διαχείρισης στα υλικά Γ' κατηγορίας καταλληλόλητας.». Πέραν του γεγονότος, ότι ο αναθέτων ως εξυπηρετών το δημόσιο συμφέρον, φορέας δεν τελεί σε κάποια σχέση ενδοσυμβατικής ισότητας με τον ανάδοχο, πράγμα που προκύπτει από το σύνολο των εξαιρετικών υπέρ των αναθέτοντων φορέων προβλέψεων και δικαιωμάτων της νομοθεσίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, σε σχέση με τις συμβάσεις μεταξύ ιδιωτών, σε κάθε περίπτωση, η παραπάνω ποινή, εν είδει ποινικής ρήτρας,

καταλογίζεται για απώλεια και έλλειμμα επί υλικού που φυλάσσει ο ανάδοχος στο πλαίσιο των καθηκόντων του ακριβώς ως αναδόχου, τα οποία οφείλει να εκτελεί με την αναμενόμενη ιδιαίτερη επιμέλεια, χωρίς ο προσφεύγων να επικαλείται ειδικές συνθήκες απώλειας ή έλλειψης, στις οποίες θα έπρεπε να απαλλαγεί από τη σχετική ποινή, απορριπτομένου του ως άνω υπό 4 λόγου και τούτο επιπλέον του ότι δεν προκύπτει πώς ο ανωτέρω όρος περί αβέβαιας ποινής που τυχόν επιβληθεί αν επέλθει ένα γεγονός κατά την εκτέλεση της σύμβασης ευθύνης του αναδόχου, παρεμποδίζει στο νυν στάδιο τη συμμετοχή του προσφεύγοντος. Όσον αφορά τον υπό 5 λόγο της τέταρτης προσφυγής περί απόστασης προσωρινής και οριστικής παραλαβής, από τον χρόνο περάτωσης επιμέρους εργασιών, το υπό ανάθεση αντικείμενο δεν αφορά σύμβαση-πλαίσιο για περισσότερες αυτοτελείς εκτελεστικές συμβάσεις έργου, αλλά κάθε τμήμα-γεωγραφική περιοχή, βλ. σελ. 3 επ. διακήρυξης, αφορά μια ενιαία σύμβαση έργου, όρος που δεν προσβλήθηκε από τον προσφεύγοντα. Επομένως, το ισχύον νομικό πλαίσιο αναφοράς, το οποίο και αναλόγως εφαρμόζει ο αναθέτων στη νυν διακήρυξη κατά το περιεχόμενο αυτής, όπου επαναλαμβάνονται οι σχετικές ρυθμίσεις του Ν. 4412/2016 είναι αυτό του άρ. 168-173 Ν. 4412/2016, ως να πρόκειται για ένα μόνο έργο και ενώ εξάλλου, η προσωρινή παραλαβή απαιτεί τελική επιμέτρηση, η οποία κατ' άρ. 50 του ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ συνιστά κατά νόμο, αλλά και κατά τη νυν διακήρυξη προϋπόθεση της προσωρινής παραλαβής και άρα, αναγκαία και της οριστικής παραλαβής, χωρίς στο πλαίσιο του άρ. 50, ο προσφεύγων να προβάλει οιονδήποτε ισχυρισμό ειδικώς περί της τελικής επιμέτρησης. Απορρίπτεται ούτως ο 5^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής, προεχόντως και λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος, αφού αφενός δεν προσβάλλεται έτερος όρος που καθορίζει αναγκαία προϋπόθεση της οικείας προσωρινής και οριστικής παραλαβής, αφετέρου δεν προκύπτει η βλάβη του προσφεύγοντος κατά τρόπο συγκεκριμένο, ως προς την κοστολόγηση της προσφοράς του, αφού δεν προκύπτει έλλειμμα γνώσης ως προς τις υποχρεώσεις του κατά την εκτέλεση. Απορριπτέος τυγχάνει ο υπό 7 λόγος της προσφυγής περί πλάτους ορύγματος, αφού η διακήρυξη ορίζει το ελάχιστο πλάτος σε 40 εκ., χωρίς να

εμποδίζει τον ανάδοχο να τηρήσει μεγαλύτερο πλάτος, αν νόμος ούτως ορίζει ή το κρίνει σκόπιμο στο πλαίσιο της ασφάλειας του προσωπικού του ή της τήρησης κανονισμών και εγγυήσεων ασφαλείας του κοινού και του έργου και στο πλαίσιο της εκ μέρους του έντεχνης εκτέλεσης. Όσον αφορά τον υπό 8 λόγο περί του ότι ο Ανάδοχος δεν δικαιούται αποζημίωσης για τις εργασίες που αφορούν: 1. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ 2. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ – ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΣΗΜΑΝΣΗ 3. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ 4. ΣΧΕΔΙΑ 5. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ 6. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ – ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΕΔΙΑ – GIS, τα έξοδα περίφραξης, επιτήρησης, εξασφάλισης και εκκαθάρισης εργοταξίων περιλαμβάνονται στα ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ, ομοίως και οι δαπάνες επισκόπησης και τυχόν συμπληρώσεων τροποποιήσεων μελετών, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο άμεσο κόστος, ενώ ομοίως στα χρονικώς συνηρημένα Γενικά Έξοδα περιλαμβάνονται και τα έξοδα εξωτερικών τεχνικών συμβούλων και μετρήσεων δεικτών και παραμέτρων των περιβαλλοντικών όρων, ενώ κατά το άρ. 22 παρ. 7 του σχεδίου συμφωνητικού, η χορήγηση των αδειών χρήσης δυναμικού χρήστη θα λάβει χώρα με ευθύνη του ... προς τον ανάδοχο με το κόστος εκπαίδευσης των χρηστών να καλύπτεται από τον αναθέτοντα και παρότι άλλωστε δεν προκύπτει ούτε στοιχειοθετείται ότι η λήψη και διαχείριση φωτογραφιών ενέχει κάποιο ιδιαίτερο κόστος, όπως και ο χειρισμός των οικείων πληροφοριακών συστημάτων και η καταχώριση των επιμετρήσεων, απορριπτομένων των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, αφού εξάλλου δεν προκύπτει ότι υπάρχουν τυχόν μη αμελητέα κόστη που δεν περιλαμβάνονται στα Γενικά Έξοδα και διακινδυνεύουν το τυχόν ζημιογόνο της προσφοράς του. Απορριπτέος είναι ο περί απαίτησης υπερβολικών πληροφοριών λόγος 9 της τέταρτης προσφυγής, αφού έβραν του ότι ο αναθέτων ζητά τις συμβάσεις με το προσωπικό, πληροφορίες πληρωμής των εργαζομένων του αναδόχου και την υποβολή των ΑΠΔ, για τον εκ μέρους του νόμιμο έλεγχο τήρησης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, επιπλέον ο προσφεύγων ουδόλως στοιχειοθετεί κατά πώς βλάπτεται από τον ανωτέρω όρο και γιατί παρεμποδίζεται να τον τηρήσει, πολλώ δε μάλλον γιατί παρεμποδίζεται προς συμμετοχή εξαιτίας του και ενώ εξάλλου, ουδόλως τα ανωτέρω συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά

δεδομένα και ζητούνται από τον αναθέτοντα στο πλαίσιο των νόμιμων υποχρεώσεων του ακριβώς ως αναθέτοντα. Απορριπτέος είναι και ο λόγος 16 περί του ότι θα έπρεπε ο αναθέτων να προβεί σε μνημόνιο με την αρχαιολογική υπηρεσία, καθώς εξαντλείται σε αοριστίες και κρίσεις και υποδείξεις επί της σκοπιμότητας και ορθότητας αποφάσεων αναγόμενων στη σφαίρα ευθύνης του αναθέτοντος και ενώ δεν προκύπτει πώς βλάπτεται από πλευράς κοστολόγησης της προσφοράς του ο προσφεύγων, όσον αφορά το ενδεχόμενο καθυστέρησης εκτέλεσης έργων λόγω εμπλοκής της αρχαιολογικής υπηρεσίας, πολλώ δε μάλλον όταν εν προκειμένω είναι άγνωστα ακόμη και τα ίδια τα συγκεκριμένα έργα που θα εκτελέσει. Όσον αφορά τον 10^ο λόγο της τέταρτης προσφυγής περί ανταπόκρισης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατ'άρ. 30.A ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ, καταρχάς η ίδια η φύση της σύμβασης είναι τέτοια, ώστε να είναι απολύτως εύλογο και συναφές με τον σκοπό της να ζητείται άμεση απόκριση και δυνατότητα άμεσης προσαρμογής του αναδόχου σε επείγουσες και απρόβλεπτες ανάγκες αποκατάστασης βλαβών, ακόμη και σε γειτονικές περιοχές, όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη εναλλακτική, ενώ βλ. και ανωτέρω, προβλέπεται σειρά προσαυξήσεων σε περιπτώσεις νησιών, μικρού αντικειμένου εντολών και μεμονωμένων εντολών, στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό της οικονομικής προσφοράς και ενώ πάντως κατά τον ίδιο όρο, προβλέπεται σειρά περιπτώσεων προσαύξησης της αμοιβής του κατά 50% επί των τιμών μονάδας τιμολογίου, απορριπτομένων των ισχυρισμών του τέταρτου προσφεύγοντος ως προς το ως άνω άρ. 30^Α ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ. Κατά το δε άρ. 30B συμφωνητικού προβλέπεται ότι «. Για την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης βλαβών υπογείων δικτύων, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει εκσκαπτικά συνεργεία και συνεργεία επαναφορών με τον αντίστοιχο εξοπλισμό, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Το εκσκαπτικό συνεργείο θα αποτελείται κατ'ελάχιστον από τον αδειούχο χειριστή του εκσκαπτικού μηχανήματος και δύο εργάτες και υποχρεούται να είναι στη διάθεση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης βλαβών της Σύμβασης, δεκαέξι (16) ώρες ημερησίως. Το ίδιο ισχύει και για το συνεργείο επαναφορών. Η απασχόληση

αυτή του εκσκαπτικού συνεργείου και του συνεργείου επαναφορών αφορά περισσότερο στο χρόνο ετοιμότητάς τους και δεν είναι ο πραγματικός χρόνος εκτέλεσης εργασιών εκσκαφών ή επαναφορών αντίστοιχα. Συγκεκριμένα το εκσκαπτικό συνεργείο υποχρεούται να παρευρίσκεται στην Έδρα της Περιοχής ή στο Εργοτάξιο του, με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση ειδοποίησής του θα προσέρχεται στον τόπο του έργου και θα κάνει έναρξη εργασιών κατά τις υποδείξεις του ..., άμεσα ή το πολύ εντός δύο (2) ωρών. Το ίδιο ισχύει και για το συνεργείο επαναφορών.» και επομένως, εκ φύσεως τους, τα ανωτέρω ενέχουν το στοιχείο του κόστους ετοιμότητας του συνεργείου που θα χρησιμοποιηθεί ενδεχομένως ή δεν θα χρησιμοποιηθεί, πράγμα που πρέπει να σταθμισθεί και να υπολογισθεί βάσει των σαφών εξάλλου στοιχείων σύνθεσης συνεργείου και άρα και κόστους αυτού, στο πλαίσιο του ιδίου όρου και ενώ ρητά προβλέπεται κατά το σημ. 7 του ως άνω άρ. 30B προσαύξηση κατά 65% επί των τιμών εργασιών ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, ακόμη και στις καθημερινές και μη προσαυξανόμενες ώρες εργασίας, στοιχείο που πρέπει να συνδυασθεί άλλωστε και με την κατά το ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ 2, βλ. ανωτέρω επί II.B λόγου της δεύτερης προσφυγής, λήψη υπόψη στο ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦ. Β ΥΠΟΚΕΦ. 7 ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ σχετικά με τη διάθεση προσωπικού κατά το άρ. 30 του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ, πρόσθετων μονάδων αποζημίωσης που αντιστοιχούν σε νόμιμη επιβάρυνση ωρομισθίου, λόγω εργασίας σε χρόνο προσαυξανόμενης αμοιβής. Άρα, το σύνολο των ισχυρισμών του 10^{ου} λόγου της τέταρτης προσφυγής είναι απορριπτέοι. Εξάλλου, δεδομένης της ως άνω κατά το ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ 2 διευκρίνισης του αναθέτοντος περί κάλυψης με προσαύξηση αμοιβής κάθε προσαύξησης εργατικού-ασφαλιστικού κόστους επί της διάθεσης προσωπικού για όσα ορίζει το άρ. 30 του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ και το ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦ. Β ΥΠΟΚΕΦ. 7 ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, απορριπτέουν τυγχάνουν και οι αντίστοιχοι ισχυρισμοί του τέταρτου προσφεύγοντος στο πλαίσιο του 12^{ου} λόγου του περί των συνεργείων επιφυλακής του άρ. 30Δ «Δ. Διάθεση προσωπικού και μέσων για την αντιμετώπιση ειδικών ή έκτακτων Υπηρεσιακών αναγκών» του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ. Περαιτέρω, απορριπτέοι τυγχάνουν και οι ισχυρισμοί του ως άνω τέταρτου προσφεύγοντος περί κόστους διάθεσης μέσων και οχημάτων στο

πλαίσιο της ίδιας υποχρέωσης, αφού κατά ρητή μνεία των οικείων ΑΤ του ως άνω υποκεφ. 7 του ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, οι σχετικές δαπάνες και κόστη επιβαρύνουν, μαζί με το εργατικό κόστος τους οικείους κωδικούς τιμολογίου, πλην όμως, το υποκεφ. 7 προβλέπει σειρά κωδικών αποζημίωσης τιμής μονάδας και για τη διάθεση οχημάτων, αναλόγως είδους οχήματος και μηχανήματος και ωρών λειτουργίας αυτών και άρα, επαρκώς λαμβάνονται οι οικείες δαπάνες του αναδόχου υπόψη και αμείβονται, σύμφωνα με το ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ, οι δε ανάδοχοι, δεδομένης της οικείας εξασφαλισμένης αμοιβής τους, θα πρέπει να λάβουν υπόψη κατά την προσφορά τους, την ανάγκη διατήρησης μέρους προσωπικού και μέσων διαθέσιμου πέραν των λοιπών υποχρεώσεών τους, για την κάλυψη των ως άνω αναγκών, οι οποίες εκ φύσεως είναι απρόβλεπτες, ακριβώς επειδή προορίζονται για την κάλυψη απρόβλεπτων κατά την εκτέλεση αναγκών. Άρα, ο 12^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής, πρέπει να απορριφθεί. Εν μέρει δεκτός τυγχάνει ο 19^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής, που στρέφεται κατά της κατ' άρ. 11 του ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ανέλεγκτης ευχέρειας τροποποίησης των όρων της σύμβασης από τον αναθέτοντα κατά τη δική του κρίση, ως και ανέλεγκτης κρίσης περί σειράς ισχύος αντίθετων όρων, ειδικώς καθ' ο μέρος η ευχέρεια αυτή εκφεύγει των ορίων που θέτει το άρ. 11 ΚΕΠΥ περί προϋποθέσεων τροποποίησης της σύμβασης, όπως και καθ' ο μέρος αντίκειται στο άρ. 6 της διακήρυξης που ορίζει συγκεκριμένη σειρά ισχύος των επιμέρους εγγράφων της διαδικασίας, ενώ απορριπτέοι τυγχάνουν οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα περί του άρ. 28 παρ. 2 της διακήρυξης που αναφέρεται σε μετάθεση ημερομηνίαε υποβολής προσφορών και τροποποιήσεις στα τεύχη, πριν πάντως την υποβολή των προσφορών, πράγμα που ανάγεται στην ανέλεγκτη ευχέρεια του νομίμως. Απορριπτέος τυγχάνει ο 20^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής περί αδικαιολόγητης απόδοσης υποχρεωτικού χαρακτήρα στους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού του άρ. 73 παρ. 4 Ν. 4412/2016, καθώς πέραν ότι τούτο συνιστά αντικείμενο ανέλεγκτης ευχέρειας του αναθέτοντος, η έννοια του δυνητικού των λόγων αυτών δεν ανάγεται στο ότι ο αναθέτων δύναται, εφόσον τους θέσπισε, να μην τους εφαρμόσει (εκτός αν προβλέπεται στον επιμέρους λόγο), αλλά ότι δύναται να μην τους θεσπίσει και ότι κατά το

στάδιο εφαρμογής τους ασκεί εκτιμητική ευχέρεια ως προς την υπαγωγή περιστατικών σε αόριστες νομικές έννοιες κατά περίπτωση. Τούτο, ενώ ουδόλως προκύπτει πάντως η βλάβη του προσφεύγοντος, αφού δεν επικαλείται κάποιο τυχόν τέτοιο λόγο που συντρέχει στο πρόσωπό του και άρα, ο 20^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής προβάλλεται και απαραδέκτως, ως και αβασίμως. Όσον αφορά τον 21^ο λόγο της τέταρτης προσφυγής, ο όρος 4.8 του άρ. 17 του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ορίζει ότι «Ο Ανάδοχος παραιτείται ρητά και ανεπιφύλακτα του δικαιώματος να προβάλει οποιαδήποτε ένσταση κατά πάσης αξιώσεως ανταγωγής του ..., ιδίως δε να αμφισβητεί την έκταση ζημιών που έγιναν από αυτόν και τον βαρύνουν, καθώς και τα απαιτούμενα για την αποκατάσταση αυτών ποσά.», απαίτηση που τιθέμενη υποχρεωτικά κατά του αναδόχου, χωρίς καμία προϋπόθεση, λήψη υπόψη εξαιρέσεων και περιστατικών ακόμη και πλήρους ευθύνης του αναθέτοντος, τιθέμενη γενικώς και αορίστως και επί κάθε είδους αξίωσης του αναδόχου κατά του ..., συνιστά προδήλως καταχρηστικό όρο, που διακινδυνεύει υπέρμετρα τη βιωσιμότητα της θέσης του αναδόχου, αλλά και την ίδια την εκ μέρους του νυν κοστολόγηση της προσφοράς του, λόγω ακριβώς της πρόδηλης επισφάλειας που δημιουργεί ως προς την ικανοποίηση αξιώσεων του και λόγω της επίρριψης στον προσφέροντα του κινδύνου για οιαδήποτε αθέτηση υποχρεώσεων ή και ζημία προκληθεί σε αυτόν από τον αναθέτοντα και άρα, κατ' αποδοχή των περί του όρου αυτού ισχυρισμών του λόγου 21 της τέταρτης προσφυγής, ο όρος αυτός είναι ακυρωτέος. Αντιστοίχως, κατ' αποδοχή του 22^{ου} λόγου της τέταρτης προσφυγής, ακυρωτέα είναι και η πρόβλεψη του άρ. 5 παρ. 7 του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ περί ανέκκλητης παραίτησης ακόμη και από τα δικαιώματα που επιφυλλάσσουν οι γενικές αρχές δικαίου των ΑΚ 288 και 388 και δη, πάλι γενικευμένα και απροϋπόθετα, με συνέπεια πάλι την ιδιαίτερη δυσχέρεια σύνταξης οικονομικής προσφοράς στο πλαίσιο μιας διαδικασίας, όπου ο προσφέρων θα πρέπει να συνυπολογίσει εις βάρος του τον κίνδυνο από την εξαρχής απώλεια των εξαιρετικών εξομαλυντικών σε περίπτωση απρόβλεπτων γεγονότων, ρητρών των ως άνω διατάξεων. Αντίθετα, απορρίπτονται οι ισχυρισμοί του 21^{ου} λόγου που αφορούν τα σημ. 4.6.2 και 4.7 του άρ. 17 του

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ, αφού αφορούν περιπτώσεις ευθύνης του αναδόχου σε αποζημίωση του αναθέτοντος, σε περίπτωση μη τήρησης συγκεκριμένων υποχρεώσεων κάλυψης με απαλλακτικές αποδείξεις ή εγγυητική επιστολή, για τη διασφάλιση του ... έναντι απαιτήσεων τρίτων που υπέστησαν ζημία και τούτο μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της αγωγής ή την παραγραφή της απαίτησης αν δεν εγερθεί αγωγή ή αν ο ζημιούμενος είναι δημόσιος φορέας. Αποδεκτοί τυγχάνουν όμως οι ισχυρισμοί του 21^{ου} λόγου περί του ακυρωτέου όρου 4.9 του άρ. 17 του ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ, καθ' ο μέρος πάλι απροϋπόθετα και ανεξαιρέτα επιβαρύνουν τον ανάδοχο με κάθε αποζημίωση που επιδικαστεί υπέρ τρίτων εις βάρος του αναθέτοντος, χωρίς λήψη υπόψη τυχόν καταμερισμού ευθύνης, αποκλείοντας κατά τον ομοίως ακυρωτέο ως άνω 4.8, ακόμη και την αναγωγή του αναδόχου, εφόσον ευθύνεται εν όλω ή εν μέρει ο αναθέτων, αφού ομοίως οι ως άνω όροι επιρρίπτουν ένα δυσανάλογο και αδικαιολόγητο βάρος στον ανάδοχο, περαιτέρω διακινδυνεύοντας το μη ζημιογόνο, ρεαλιστικό και βιώσιμο της οικονομικής προσφοράς του ήδη κατά τω νυν χρόνο. Ομοίως δεκτός για την ταυτότητα του λόγου με τα ανωτέρω εκτεθέντα, πρέπει να γίνει ο 6^{ος} λόγος της τέταρτης προσφυγής, ως προς το άρ. 75 παρ. 8 και 10 του ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, που είναι ακυρωτέο, καθ' ο μέρος προϋποθέτει ανέκκλητη δήλωση απαλλαγής του ... από τον ανάδοχο, παραίτηση από κάθε είδους απαίτηση του αναδόχου έναντι του ..., ως και άνευ ετέρου και προϋπόθεσης ανάληψης ευθύνης για απαιτήσεις τρίτου, έναντι του ... ασχέτως ευθύνης του ..., όπως και ακόμη και απαιτήσεις υπεργολάβων και παρόχων υπηρεσιών του έναντι του ..., πάλι ανεξαρτήτως επιμέρους προϋποθέσεων, ευθύνης του ... και περιορισμών και όλα τα ανωτέρω, επί ποινή μη οριστικής παραλαβής και άρα, μη αποδέσμευσης εγγυητικής καλής εκτέλεσης, διατήρησης της ευθύνης του αναδόχου για το έργο. Περαιτέρω, είναι σαφές ότι τόσο επικίνδυνοι και επαχθείς για τον ανάδοχο όροι, πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής του προσφοράς ως σημαντική επισφάλεια, επιβαρύνοντας αυτή και αποτρέποντας τη λυσιτέλεια και τη βιωσιμότητα της, ενώ αβασίμως ο αναθέτων επικαλείται ότι τα ανωτέρω ευνοούν τον ανάδοχο επειδή επιτρέπουν την αποδέσμευση της εγγυητικής του,

καθώς τούτο θα είχε νόημα αν συνιστούσε ευχέρεια του αναδόχου και όχι υποχρέωσή του επί ποινή μη οριστικής παραλαβής, με κάθε εντεύθεν συνέπεια εις βάρος του περί της ευθύνης ως προς το έργο, ενώ ουδόλως προκύπτει πως κάθε αξίωση τρίτου σχετικά με την εκτέλεση του έργου αποκλείεται να συνιστά προϊόν συνευθύνης ή και αποκλειστικής ευθύνης του ίδιου του αναθέτοντα.

13. Επειδή, όσον αφορά τον υπό Α λόγο της πρώτης προσφυγής, κατά το ανεκκαθάριστο κατά τα ανωτέρω μέρος του, προκύπτει ότι ο όρος 8.4 της διακήρυξης ορίζει ότι «Οι μεμονωμένοι προσφέροντες πρέπει να ικανοποιούν όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής των άρθρων 8, 9 και 10 της παρούσας, λαμβανομένων υπόψη των όρων και απαιτήσεων του άρθρου 11 της παρούσας. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η πλήρωση των απαιτήσεων των άρθρων 8 και 10 της παρούσας πρέπει να ικανοποιείται από όλα τα μέλη της ένωσης. Η πλήρωση κάθε ενός εκ των τριών (3) κριτηρίων του άρθρου 9 (Επαγγελματική Ικανότητα, Τεχνική Ικανότητα και Χρηματοοικονομική Ικανότητα, καθώς και των ειδικότερων υποκριτηρίων αυτών) πρέπει να ικανοποιείται (αυτοτελώς και σε καμία περίπτωση αθροιστικά) από ένα τουλάχιστον από τα μέλη της ένωσης, ανά κριτήριο, όπως προσδιορίζεται στο εν λόγω άρθρο. Τα προαναφερόμενα όσον αφορά στην πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 9 της παρούσας, ισχύουν κατ' αναλογία και για την περίπτωση στήριξης στις ικανότητες άλλων φορέων.». Επομένως, το κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρ. 9.Γ πρέπει να καλύπτεται αυτοτελώς από έστω ένα μέλος ένωσης, αλλά επιπλέον η όποια στήριξη σε ικανότητες τρίτου, θα πρέπει να λάβει χώρα δια τρίτου που μόνος του πληροί το όλο κριτήριο και όχι με συνάθροιση των ικανοτήτων του, ήτοι του κύκλου εργασιών του, μετ' αυτών του προσφέροντος. Τονίζεται, ότι είναι αδιάφορη, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του αναθέτοντος, η διαφορετική κατεύθυνση των οικείων ισχυρισμών της πρώτης προσφυγής από τις άλλες, κατατείνουσες σε επαύξηση των κριτηρίων επιλογής, προσφυγές, αφού αφενός κάθε προσφυγή, ανεξαρτήτως συνεκδίκασης και δη, καθ' ο μέρος προβάλλει αυτοτελείς σε σχέση με άλλες προσφυγές ισχυρισμούς, κρίνεται διακριτά, αφετέρου ο αληθώς προσβαλλόμενος εκ του πρώτου προσφεύγοντος όρος,

ασχέτως κατεύθυνσης και παραγωγικών αιτίων της βούλησης αυτού ως προς την προβολή των ισχυρισμών του, αφορά τον εκ του άρ. 8.4 της διακήρυξης, παραπάνω ειδικό περιορισμό επί της στήριξης τρίτου και συμμετοχής ένωσης όσον αφορά το κριτήριο επιλογής 9.Γ , ζήτημα που παραμένει ανεξαρτήτως του ύψους των απαιτήσεων χρηματοοικονομικής ικανότητας και της φύσης αυτών. Αλυσιτελώς δε ο αναθέτων επικαλείται το χαμηλό ύψος των απαιτούμενων προϋποθέσεων, αφού τούτο δεν δικαιολογεί την τυχόν εισαγωγή αδικαιολόγητων περιορισμών επί του τρόπου πλήρωσής τους και ενώ άλλωστε, υποτίθεται πως όρισε αυτές αναλόγως των κατά την κρίση του απαιτούμενων εχεγγύων του αναδόχου και ότι απεικονίζουν την πρέπουσα οικονομική επάρκεια του τελευταίου και όχι ένα τεχνητό μέγεθος που δικαιολογείται, επί τη βάσει άσχετων περιορισμών στον τρόπο πλήρωσής του. Το δε άρ. 9.Γ θέτει τις εξής απαιτήσεις «1. Ο προσφέρων Οικονομικός Φορέας πρέπει να διαθέτει κύκλο εργασιών, κατ' ελάχιστο 15.000.000 € συνολικά, κατά την τελευταία τριετία. 2. Επίσης να έχει, σε τουλάχιστον δύο (2) από τα προαναφερόμενα έτη, θετικό.... Εάν ο προσφέρων λειτουργεί για διάστημα μικρότερο των προαναφερομένων χρόνων, ο κύκλος εργασιών του θα υπολογίζεται αναλογικά του χρονικού διαστήματος λειτουργίας του, ενώ όσον αφορά το ..., ο προσφέρων Οικονομικός Φορέας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον ένα (1) έτος θετικό». Συνεπώς, η πρώτη εξ αυτών αφορά ελάχιστο κύκλο εργασιών τριετίας και το δεύτερο θετικό αποτέλεσμα στα κέρδη προ φόρων, τόκων, απομειώσεων και αποσβέσεων. Και ναι μεν, όσον αφορά το ως άνω δεύτερο κριτήριο, καταρχήν δεν προκύπτει ως αδικαιολόγητο, όπως εξηγεί και ο αναθέτων, να ζητείται ως δείκτης φερεγγυότητας το μη ζημιογόνο και η εμφάνιση λειτουργικού κέρδους και άρα, οικονομικής υγείας από έστω ένα μέλος ένωσης ή έστω τον παρέχοντα στήριξη τρίτο και ενώ άλλωστε, ακριβώς λόγω της φύσης του κριτηρίου (δηλαδή θετικής ή αρνητικής πλήρωσης, χωρίς να αφορά ένα τελικό επιδιωκόμενο μέγεθος, αλλά συνιστάμενο απλώς σε εν γένει κερδοφορία του ενός οικονομικού φορέα), όπως τέθηκε και χωρίς απαίτηση συγκεκριμένου ποσού ή ποσοστού κερδοφορίας, είτε υπήρχε είτε όχι ο 8.4 όρος και πάλι θα έπρεπε να πληρούται εγγενώς, καθ' ολοκληρία από έναν

έστω οικονομικό φορέα, μέλος ένωσης ή τρίτο (αφού ένας οικονομικός φορέας ή είναι ή δεν είναι καταρχήν κερδοφόρος, χωρίς ενδιάμεσες βαθμίδες και άρα δεν νοείται αθροιστική του πλήρωση), επιτρέποντας άλλωστε τα λοιπά μέλη ένωσης ή ο προσφέρων να είναι και ζημιογόνος ακόμη. Πλην όμως, το πρώτο ως άνω υπό 9.Γ.1 κριτήριο αφορά ένα μέγεθος κύκλου εργασιών, ήτοι ένα μέγεθος μετρώμενο και διαβαθμιζόμενο σε ποσά (σεε αντίθεση επί παραδείγματι με το ως άνω υπό 9.Γ.2 κριτήριο ή ένα κριτήριο περί ασφαλιστηρίου, που είναι νομικά εύλογο να καλύπτει συγκεκριμένο βαθμό και ποσό ζημίας και επί του οποίου δεν νοείται συνάθροιση), το οποίο απεικονίζει την οικονομική βαρύτητα, σοβαρότητα και φερεγγυότητα του οικονομικού φορέα-αναδόχου που θα αναλάβει τη σύμβαση και θα πρέπει να διαθέτει συγκεκριμένη οικονομική επιφάνεια και δραστηριότητα παραγωγής εσόδων, για να αποκριθεί στις τυχόν οικονομικές απαιτήσεις της σύμβασης. Επιπλέον, σε αντίθεση με κριτήρια θετικής ή αρνητικής πλήρωσης, όπου του όρου 9.Γ.2 της διακήρυξης, κριτήριο, όπως το προκείμενω, που συνίστανται σε επίτευξη συγκεκριμένου ποσού-κύκλου εργασιών, είναι εγγενώς δεκτικά μερικής πλήρωσης ως προς συγκεκριμένο ποσό και άρα, δεκτικά στήριξης ειδικώς ως προς το υπολειπόμενο, ήτοι η όποια στήριξη αφορά το κριτήριο επιλογής καθ' ο μέρος υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών του προσφέροντος. Επομένως, δεν καθίσταται κατανοητό για ποιο λόγο θα πρέπει ένα τέτοιου είδους κριτήριο να συντρέχει αυτοτελώς σε έναν οικονομικό φορέα μέλος ένωσης ή τρίτο οικονομικό φορέα και τι εισφέρει η αναγκαία αυτοτελής του πλήρωση, όπως και σε τι υπερέχει μια προσφορά όπου ο ένας οικονομικός φορέας μόνος του καλύπτει το ως άνω όριο, από μία προσφορά όπου το όριο καλύπτεται από περισσότερους ομού, αφού εν τέλει, βλ. και ανωτέρω και ο τρίτος παρέχων στήριξη θα αναλάβει την ευθύνη έναντι του αναθέτοντος κατά τον όρο 11 της διακήρυξης, εις ολόκληρον μετά του προσφέροντος, αλλά και όλα τα μέλη της ένωσης θα συνευθύνονται έναντι του αναθέτοντος, με την οικονομική τους επιφάνεια να λαμβάνεται υπόψη ενιαία, όπως και οι υποχρεώσεις τους. Τούτο ενώ ο ως άνω όρος, ως έχει, άγει σε προδήλως δυσμενείς διακρίσεις εις βάρος των ενώσεων και των διαγωνιζόμενων που στηρίζονται σε τρίτους, αφού στις

περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει ένα μέλος ή ο τρίτος μόνοι τους να καλύπτουν το κριτήριο, πλέον όποιου κύκλου εργασιών των άλλων μελών ή του προσφέροντος, σε αντίθεση με τους μεμονωμένους διαγωνιζόμενους, όπου θα αρκεί η κάλυψη του οικείου ορίου (με συνέπεια, να είναι αποκλειστέα μια προσφορά δύο οικονομικών φορέων με 14.500.000 ευρώ κύκλο εργασιών έκαστος και 29.000.000 ευρώ συνολικά, ενώ θα είναι αποδεκτή η προσφορά ενός μεμονωμένου διαγωνιζόμενου με 15.000.000 ευρώ κύκλο εργασιών). Ομοίως και για τους ίδιους λόγους, αναιρεί κάθε κίνητρο για ένωση ή για παροχή στήριξης σε διαγωνιζόμενο και απομειώνει πρακτικά τη δυνατότητα συμμετοχής εξ αρχής από τους μη καλύπτοντες το κριτήριο, αφού ο τρίτος στηρίζων, όπως και το μέλος ένωσης, θα πρέπει να έχουν ακριβώς τα προσόντα που αρκούν και για τη μεμονωμένη συμμετοχή τους. Επιπλέον, δημιουργούνται και επιπλέον δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ ακόμη και ενώσεων ή σχημάτων στήριξης σε τρίτο, όπως και παράδοξα, όπως η αποδοχή προσφοράς διαγωνιζόμενου με μηδενικό ή ελάχιστο κύκλο εργασιών και άρα, ασήμαντη δραστηριότητα, εφόσον συμπράττει με μέλος ένωσης ή με τρίτο που διαθέτει 15.000.000 ευρώ κύκλο εργασιών, ενώ αντίθετα, θα αποκλείεται προσφορά διαγωνιζομένων μελών ένωσης ή διαγωνιζόμενου και τρίτου στηρίζοντος, όταν και οι δύο έχουν σημαντική οικονομική δραστηριότητα, ακόμη και προσεγγίζουσα, αλλά μη καλύπτουσα το ως άνω όριο (ούτως, θα είναι αποδεκτή προσφορά διαγωνιζόμενου με κύκλο εργασιών 100.000 ευρώ, που στηρίζεται σε τρίτο ή συμπράττει σε ένωση με οικονομικό φορέα με κύκλο εργασιών 15.000.000 ευρώ και άρα, με άθροισμα κύκλων εργασιών 15.100.000 ευρώ, ενώ θα απορρίπτεται προσφορά ένωσης ή διαγωνιζόμενου στηριζόμενου σε τρίτο, όπου και οι δύο θα έχουν 14.500.000 κύκλο εργασιών έκαστος και άρα, αθροιστικό κύκλο εργασιών 29.000.000 ευρώ, ήτοι σχεδόν διπλάσιο). Τα ως άνω καθίστανται ακόμη δυσμενέστερα και ακραία σε περιπτώσεις ενώσεων που στηρίζονται σε τρίτο ή ενώσεων με περισσότερα των δύο μελών (και άρα, αντίστοιχα, απορρίπτεται προσφορά ένωσης με 4 μέλη, έκαστο με 14.000.000 ευρώ κύκλο εργασιών και αθροιστικά 56.000.000 ευρώ, όπως και προσφορά ένωσης δύο μελών με 14.000.000 ευρώ έκαστο και στηριζόμενης σε τρίτο με

14.000.000 κύκλο εργασιών και αθροιστικά 42.000.000 ευρώ, ενώ θα γίνεται δεκτή προσφορά μεμονωμένου διαγωνιζόμενου με 15.000.000 ευρώ κύκλο εργασιών ή διαγωνιζόμενου με μηδενικό κύκλο εργασιών που στηρίζεται σε τρίτο με 15.000.000 ευρώ κύκλο εργασιών). Συνεπώς, πρόκειται για προδήλως καταχρηστικό, δυσανάλογο με κάθε εύλογα επιδιωκόμενο σκοπό και εν τέλει αδικαιολόγητο με βάση κάθε αντικειμενικό στόχο που δύναται να επιδιωχθεί δια των κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όρο, που κατατείνει άλλωστε, στον αποκλεισμό ακόμη και πλέον φερέγγυων σχημάτων προσφοράς υπέρ διαγωνιζομένων, ενώσεων ή σχημάτων στήριξης σε τρίτους με πολύ χαμηλότερα προσόντα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Εξάλλου, το άρ. 5.3 του ΚΕΠΥ ... ορίζει ότι «...οι παρέχοντες τη στήριξη πρέπει να πληρούν τα αντίστοιχα κριτήρια επιλογής και μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού με τον προσφέροντα στον οποίο παρέχουν τη στήριξη.», ουδόλως όμως η ανωτέρω διάταξη αποκλείει την αθροιστική πλήρωση κριτηρίων επιλογής δεκτικά και δη, ευλόγως, αθροιστικής πλήρωσης, αφού η αναφορά λαμβάνει χώρα επί εν γένει «αντιστοίχων κριτηρίων επιλογής», ήτοι αφορά το γεγονός πως η στήριξη λαμβάνει χώρα επί του ελλείποντος από τον προσφέροντα κριτηρίου, επί του οποίου ακριβώς παρέχεται στήριξη (και άρα, δεν χρειάζεται κάθε τρίτος να πληροί όλα τα κριτήρια, ακόμη και αυτά εφ'ων δεν παρέχει στήριξη, αλλά μόνο να καλύπτει τις ικανότητες για τις οποίες λαμβάνει χώρα η στήριξη, αυτή είναι δε η έννοια του όρου «αντίστοιχα κριτήρια επιλογής») και όχι σε αυτοτελή εκ του τρίτου πλήρωση κάθε κριτηρίου επιλογής, ανεξαρτήτως των ικανοτήτων του προσφέροντος. Επομένως, κατ' αποδοχή των οικείων ισχυρισμών του Α λόγου της πρώτης προσφυγής, ο όρος 8.4 της διακήρυξης είναι ακυρωτέος, όσον αφορά το υπό 9.Γ.1 της διακήρυξης, κριτήριο επιλογής. Όσον αφορά τον υπό Β λόγο της πρώτης προσφυγής, όσον αφορά το άρ. 15 της διακήρυξης και τον συνυπολογισμό για την εγγυητική συμμετοχής και επί του ποσοστού 2% επί της αξίας της σύμβασης μετά προαιρέσεων, το σημείο αυτό διορθώθηκε με το Συμπλήρωμα 2 που δημοσιεύθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο της διαδικασίας την 27-4-2021 και πλέον, η εγγυητική συμμετοχής, νομίμως κατ' άρ. 302 Ν. 4412/2016, υπολογίζεται επί της

εκτιμώμενης άνευ προαιρέσεων αξίας και άρα, ο υπό Β λόγος της πρώτης προσφυγής κατέστη απαράδεκτος επιγενομένως, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος. Όσον αφορά τον υπό Γ λόγο της πρώτης προσφυγής, κατά τις διατάξεις της παρ. 4.4 του άρθρου 18 της Διακήρυξης έχουν οριστεί τα εξής «Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 9. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται από τους Δημοσιευμένους Ισολογισμούς ή αποσπάσματα των Ισολογισμών του Προσφέροντος των τριών τελευταίων ετών, με ανάλυση των λογαριασμών εκμετάλλευσης και των αποτελεσμάτων χρήσης, εφόσον ο Προσφέρων είναι Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε.», το δε άρ. 80 παρ. 4 Ν. 4412/2016 παραπέμπει στο ΜΕΡΟΣ Ι ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ XII ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α του ιδίου νόμου, ως προς τα δικαιολογητικά κατακύρωσης κριτηρίων επιλογής οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, το οποίο ΜΕΡΟΣ Ι ορίζει στα σημ. β'-γ' αυτού ότι «β) οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας· γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών.». Επομένως, ακριβώς λόγω της φύσης του δικαιολογητικού, ήτοι οικονομικής κατάστασης, η οποία εκδίδεται ανά οικονομική χρήση και αφορά αυτήν την οικονομική χρήση και όχι το ημερολογιακό έτος. Άρα, όπως ο αναθέτων εξηγεί στις Απόψεις του, η αναφορά του ανωτέρω όρου παραπέμπει σε έτη δημοσιευμένων ισολογισμών, ήτοι οικονομικά έτη για τα οποία δημοσιεύθηκε ισολογισμός, δηλαδή για τα έτη 2018, 2019 και 2020 αν έχουν δημοσιευθεί ισολογισμοί 2017-2018-2019 αν δεν έχουν δημοσιευθεί καταστάσεις για το 2020. Εξάλλου, ήδη το ζήτημα διευκρινίστηκε από 29-3-2021 με ανακοίνωση στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Επομένως, ο υπό Γ λόγος της πρώτης προσφυγής είναι

απορριπτέος και ως κατ' ουσία αβάσιμος και ως απαράδεκτος, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος. Κατά συνέπεια των ανωτέρω, η πρώτη προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, όσον αφορά τον όρο 8.4 της διακήρυξης κατά τα οριζόμενα ακριβώς παραπάνω στη νυν σκέψη.

14. Επειδή, συνεπεία των ανωτέρω, πρέπει να γίνουν εν μέρει δεκτές και οι τέσσερις Προδικαστικές Προσφυγές, καθ' ο μέρος προσδιορίζεται για έκαστη εξ αυτών ανωτέρω και για τους ανά περίπτωση καθ' έκαστη αποδεκτούς ισχυρισμούς και ακυρωτέους όρους. Να γίνει εν μέρει δεκτή η παρέμβαση, καθ' ο μέρος απορρίπτονται οι ισχυρισμοί του λόγου Ι της δεύτερης προσφυγής και του λόγου ΙΙ.Δ της τρίτης προσφυγής, σύμφωνα με την ανωτέρω σκ. 11. Να ακυρωθούν οι ως άνω ακυρωτέοι όροι, ως και η διακήρυξη στο σύνολο της. Τούτο δε, εν όψει και των αρχών της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημοσίας προμήθειας, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών, όπως οι ανωτέρω ακυρωτέες διατάξεις περί κριτηρίων επιλογής και τρόπου πλήρωσης αυτών δια στήριξης σε τρίτους και ένωσης, η διακήρυξη είναι ακυρωτέα στο σύνολό της (βλ. ΣτΕ 1135/2010, ΕΑ 1089/2009, ΣτΕ 2951-52/2004 επταμ. και απόφαση ΔΕΚ στην υπόθεση C-448/2001, ENV AG κ.λπ., Συλλ. 2003, σελ. Ι-14527, σκέψεις 92- 95 και βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις ΑΕΠΠ 713/2017, 910-911/2018, 914-915/2018, 921/2018, 1040/2018), ενώ άλλωστε το σύνολο των λοιπών ως άνω ακυρωτέων όρων αφορούν ζητήματα επαγόμενα σωρευτικές πλημμέλειες στον ίδιο τον προϋπολογισμό της διαδικασίας, ο οποίος αναγκαία επηρεάζει την ίδια τη σύνταξη προσφοράς και την επιλογή αναδόχου, ως και την εν γένει διενέργεια της διαδικασίας, όπως και αοριστίες, ασάφειες και ζημιογόνες προβλέψεις, που εν τέλει καθιστούν ιδιαιτέρως και ουσιωδώς δυσχερή την εξαρχής σύνταξη λυσιτελούς και μη ζημιογόνου προσφοράς, επηρεάζοντας ούτως δραστικά τη συμμετοχή στη διαδικασία.

15. Επειδή, ύστερα από την αμέσως προηγούμενη σκέψη πρέπει να επιστραφούν τα παράβολα με αρ. ..., ..., ... και ..., αντιστοίχως και όλα ποσού 15.000,00 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται εν μέρει την πρώτη Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την δεύτερη Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την τρίτη Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την τέταρτη Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την Παρέμβαση.

Ακυρώνει τη με αρ. ...ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΔΟΧΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ του

Ορίζει την επιστροφή των παραβόλων με αρ. ..., ..., ... και ... και όλα ποσού 15.000,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 26-4-2021 και εκδόθηκε στις 14-5-2021.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΩΚΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΞΕΝΟΣ